

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2011/83/EL,

25. oktoober 2011,

tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiviga 85/577/EMÜ (tarbija kaitsmise kohta väljaspool äriruume sõlmitud lepingute korral) ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiiviga 97/7/EÜ (tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral) ⁽⁵⁾ nähakse tarbijale ette mitmeid lepingulisi õigusi.

(2) Et lihtsustada ja ajakohastada kohaldatavaid eeskirju, kõrvaldada vastuolud ning täita neis eeskirjades esinevad soovimatud lüngad, vaadati kõnealused direktiivid omandatud kogemustest lähtudes läbi. Läbivaatamine näitas, et on asjakohane asendada need kaks direktiivi üheainsa direktiiviga. Seega tuleks käesoleva direktiiviga kehtestada

tüüpeeskirjad kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute ühiste aspektide suhtes, loobudes varasemate direktiivide minimaalse ühtlustamise põhimõttest, lubades samas liikmesriikidel teatud aspektide suhtes säilitada või vastu võtta siseriiklikke eeskirju.

(3) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 169 lõige 1 ning artikli 169 lõike 2 punkt a näevad ette, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on vastu võetud nimetatud lepingu artikli 114 põhjal.

(4) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikele 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade ja teenuste vaba liikumine ning asutamisevabadus. Tarbijate kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingute teatavate aspektide ühtlustamine on vajalik toimiva ning tarbijatele suunatud siseturu arendamiseks, kus valitseb tasakaal kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtjate konkurentsivõime vahel, järgides seejuures subsidiaarsuse põhimõtet.

(5) Kaugmüügi piiriüleste potentsiaali ei ole täies ulatuses ära kasutatud, kuigi see võiks olla üks siseturu esmastest käegakatsutavatest tulemustest. Võrreldes riigisisese kaugmüügi olulise kasvuga viimastel aastatel on piiriülese kaugmüügi kasv olnud piiratud. See erinevus on märgatav just Interneti teel toimuva müügi puhul, kus kasvuruum on eriti suur. Väljaspool äriruume (otsemüük) sõlmitavate lepingute piiriüleste potentsiaali ärakasutamist takistavad mitmed tegurid, sealhulgas tootmisharudele kehtestatud siseriiklike tarbijakaitse-eeskirjade erinevus. Võrreldes riigisisese otsemüügi kasvuga viimastel aastatel, on just teenuste sektoris, nt kommunaalteenused, selliste tarbijate arv, kes seda piiriülese ostu-müügi kanalit kasutavad, püsinud samal tasemel. Vastukajana paljudes liikmesriikides kasvanud äri võimaluste peaksid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (sealhulgas üksikkauplejad) või otsemüügiga tegelevate ettevõtete agendid olema enam huvitatud äri võimaluste leidmisest teistes liikmesriikides, seda eelkõige piirialadel. Seetõttu aitab tarbijatele esitatava teabe ning kauglepingutest ja väljaspool

⁽¹⁾ ELT C 317, 23.12.2009, lk 54.

⁽²⁾ ELT C 200, 25.8.2009, lk 76.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 23. juuni 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 10. oktoobri 2011. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 372, 31.12.1985, lk 31.

⁽⁵⁾ EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.

äriruume sõlmitavatest lepingutest taganemise täielik ühtlustamine kaasa kõrgetasemelisele tarbijakaitsele ning ettevõtja ja tarbija vahelise siseturu paremale toimimisele.

- (6) Teatavad erinevused põhjustavad siseturu toimimisele olulisi takistusi, mis mõjutavad nii kauplejaid kui ka tarbijaid. Kõnealused erinevused suurendavad eeskirjade täitmiseks tehtavaid kulutusi kauplejate jaoks, kes tahavad müüa oma kaupu või osutada teenuseid välismaal. Samuti kahjustab ebaproportsionaalne killustatus tarbijate usaldust siseturu suhtes.
- (7) Mõne peamise regulatiivse aspekti täielik ühtlustamine peaks tunduvalt suurendama nii tarbijate kui kauplejate õiguskindlust. Nii tarbijad kui ka kauplejad peaksid saama lähtuda ühtsest, selgelt määratletud õiguslikel printsiipidel rajanevast regulatiivraamistikust, mis reguleerib ettevõtjate ja tarbijate vahel sõlmitavate lepingute teatavaid aspekte kogu liidus. Sellise ühtlustamise tulemusena peaks kõrvaldatama eeskirjade killustatusest põhjustatud takistused ja saavutatama täielik siseturg selles valdkonnas. Kõnealuseid takistusi saab kõrvaldada üksnes ühtsete liidu tasandi eeskirjade kehtestamisega. Lisaks sellele peaks nende eeskirjadega tagatama tarbijate jaoks ühtlaselt kõrge tarbijakaitse tase kogu liidus.
- (8) Ühtlustatavad regulatiivsed aspektid peaksid puudutama ainult tarbijate ja kauplejate vahel sõlmitavaid lepinguid. Seetõttu ei tohiks käesolev direktiiv mõjutada siseriiklikku õigust töölepingute, pärimisõigust ja perekonnaõigust käsitlevate lepingute ning selliste lepingute valdkonnas, mis on seotud äriühingute või seltsingute asutamise ja töö korraldamisega.
- (9) Käesolev direktiiv kehtestab eeskirjad teabe kohta, mida tuleb esitada seoses kauglepingute, väljaspool äriruume sõlmitud lepingute ning muude kui kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingutega. Käesolev direktiiv reguleerib ka taganemisõigust kauglepingutest ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingutest ning ühtlustab teatud sätted ettevõtjate ja tarbijate vahel sõlmitavate lepingute täitmise ja mõnede muude aspektide kohta.
- (10) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 593/2008 (lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I))⁽¹⁾ kohaldamist.

- (11) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata nende liidu sätete kohaldamist, mis puudutavad konkreetseid sektoreid, nagu näiteks inimestervishoiu kasutatavad ravimid, meditsiiniseadmed, eraelu puutumatus ja elektrooniline side, patsiendiõigused piiriüleises tervishoius, toiduainete märgistamine ning elektrienergia ja maagaasi siseturg.
- (12) Käesolevas direktiivis kehtestatud teavitamisnõuded peaksid täiendama neid teavitamisnõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivis 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul)⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivis 2000/31/EÜ (infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta))⁽³⁾. Liikmesriikidele peaks jääma võimalus kehtestada nende territooriumil asutatud teenusepakkujatele täiendavaid teavitamisnõudeid.
- (13) Liikmesriikidele peaks kooskõlas liidu õigusega jääma pädevus kohaldada käesoleva direktiivi sätteid direktiivi kohaldamisalasse mittekuuluvates valdkondades. Seega võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada siseriiklikud õigusaktid, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega, mis käsitlevad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäävaid lepinguid. Näiteks võivad liikmesriigid teha otsuse laiendada käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamist juriidilistele või füüsilistele isikutele, kes ei ole käesoleva direktiivi tähenduses tarbijad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, tegevust alustavad ettevõtjad või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Samamoodi võivad liikmesriigid kohaldada käesoleva direktiivi sätteid lepingutele, mis ei ole kauglepingud käesoleva direktiivi mõistes, näiteks seepärast, et need ei ole sõlmitud organiseeritud kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi alusel. Lisaks võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada siseriiklikud sätted käesolevas direktiivis konkreetselt mitte käsitletud küsimuste kohta, näiteks müügilepinguid käsitlevad täiendavad eeskirjad, sealhulgas seoses kauba kättetoimetamisega, või teabe esitamise nõuded lepingu kehtivuse ajal.
- (14) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata siseriiklikku õigust lepinguõiguse valdkonnas, kui lepinguõiguse aspekte ei reguleerita käesoleva direktiiviga. Seetõttu ei tohiks käesolev direktiiv piirata siseriiklikku õigust, millega reguleeritakse näiteks lepingu sõlmimist või kehtivust (nt nõusoleku puudumise korral). Samamoodi ei tohiks käesolev direktiiv piirata siseriiklikku õigust seoses üldiste lepinguliste õiguskaitsevahendite, üldise majanduskorra eeskirjadega (nt ülemäära või liialdatult kõrged hinnad) ning ebaetiliste õiguslike tehingute eeskirjadega.

⁽¹⁾ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁽³⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (15) Käesolev direktiiv ei tohiks ühtlustada tarbijalepingutele kohaldatavaid keelenõudeid. Seetõttu võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada oma siseriiklikus õiguses lepingulisele teabele ja lepingutingimustele esitatavad keelenõuded.
- (16) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata seadusjärgset esindust käsitlevat siseriiklikku õigust, näiteks eeskirjad, mida kohaldatakse kaupleva nimel või ülesandel tegutseva isiku suhtes (nt agent või usaldusisik). Liikmesriikidele peaks jääma selles valdkonnas pädevus. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõikide kauplevate suhtes, nii avaliku kui ka erasektori kauplevate suhtes.
- (17) Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ametialast või kutsetegevust. Kui aga leping on sõlmitud eesmärkidel, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ja osaliselt mitte (kaheksa eesmärgiga lepingud) ning kaubanduslik eesmärk on piiratud ega ole lepingu kontekstis domineeriv, tuleks ka antud isikut lugeda tarbijaks.
- (18) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide vabadust määrata kooskõlas liidu õigusega kindlaks, milliseid teenuseid nad loevad üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks, kuidas selliste teenuste osutamist tuleks korraldada ja rahastada kooskõlas riigiabi eeskirjadega ning milliseid konkreetseid kohustusi tuleks nende suhtes kohaldada.
- (19) Digitaalne infosisu tähendab andmeid, mis on toodetud ja tarnitud digitaalsel kujul, nagu arvutiprogrammid, rakendused, mängud, muusika, videod või tekstid, sõltumata sellest, kas neile pääseb ligi allalaadimise kaudu või voogedastuse abil, füüsilisel andmekandjal või muul moel. Digitaalse infosisu tarnimise lepingud peaksid kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalas. Kui digitaalset infosisu tarnitakse füüsilisel andmekandjal, nagu CD või DVD, tuleks seda lugeda kaubaks käesoleva direktiivi tähenduses. Sarnaselt vee, gaasi või elektri tarnimise lepingutega, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütte lepingutega, ei tuleks lepinguid digitaalse infosisu kohta, mida ei tarnita füüsilisel andmekandjal, pidada käesoleva direktiivi mõistes ei müügi- ega teenuslepinguteks. Niisuguste lepingute puhul peaks tarbijal olema taganemisõigus, juhul kui tarbija ei ole andnud nõusolekut lepingu täitmise alustamiseks taganemistähtaaja jooksul ja kinnitanud asjaolu, et ta kaotab seetõttu õiguse lepingust taganeda. Lisaks üldistele teavitamisnõuetele peaks kaupleva teavitama tarbijat digitaalse infosisu funktsioonidest ja asjaomasest koostalitlusvõimest. Funktsionaalsuse mõiste peaks viitama võimalustele digitaalse infosisu kasutamiseks, näiteks tarbija käitumise jälgimine; samuti peaks see viitama tehniliste piirangute olemasolule või puudumisele, nagu kaitse digitaalõiguste haldamise kaudu või piirkondade kodeerimine. Asjaomase koostalitlusvõime mõiste tähendab teabe kirjeldamist seoses standardse riist- ja tarkvarakeskkonnaga, millega digitaalne infosisu on ühilduv, näiteks operatsioonisüsteem, vajalik versioon ja teatud riistvara omadused. Komisjon peaks analüüsima täiendavate ühtlustatud sätete vajadust digitaalse infosisu osas ning esitama vajaduse korral seadusandliku akti ettepaneku selle küsimuse käsitlemiseks.
- (20) Kauglepingu mõiste peaks hõlmama kõiki juhtumeid, kus leping sõlmitakse kaupleva ja tarbija vahel organiseeritud kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi alusel üksnes ühe või mitme kaugsidevahendi vahendusel (nt tellimuskiri, Internet, telefon või faks) kuni ja kaasa arvatud ajani, mil leping on sõlmitud. Kõnealune mõiste peaks hõlmama ka olukordi, kus tarbija külastab ärruume üksnes teabe saamiseks kauba või teenuse kohta ning järgnevalt räägib läbi ja sõlmib lepingu vahemaa tagant. Seevastu ei tuleks kauglepinguks lugeda lepingut, milles lepatakse kokku kaupleva ärruumes ning mis sõlmitakse lõplikult kaugsidevahendit kasutades. Samuti ei tuleks kauglepinguks lugeda lepingut, mis algatatakse kaugsidevahendit kasutades, kuid sõlmitakse lõplikult kaupleva ärruumes. Kauglepingu põhimõte ei tohiks samamoodi hõlmata tarbija poolt kaugsidevahendit kasutades kutseala esindajale esitatud taotlust teenuse saamiseks, nt kui tarbija helistab juuksurija kinnipanemiseks. Organiseeritud kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi mõiste peaks hõlmama skeeme, mida ei paku mitte kaupleva, vaid kolmas isik, kuid mida kaupleva kasutab, näiteks Interneti-põhine platvorm. See ei tohiks aga hõlmata juhtumeid, kus veebilehel pakutakse üksnes teavet kaupleva, tema kaupade ja/või teenuste kohta ning tema kontaktandmeid.
- (21) Väljaspool ärruume sõlmitud leping tuleks määratleda lepinguna, mis sõlmitakse kaupleva ja tarbija samaaegsel füüsilisel kohalolekul paigas, mis ei ole kaupleva ärruume, näiteks tarbija kodus või töökohal. Väljaspool ärruume võib tarbija olla potentsiaalse psühholoogilise surve all või puutuda kokku üllatusmomendiga, olenevalt sellest, kas tarbija on soovinud kaupleva kohaletulekut või mitte. Väljaspool ärruume sõlmitud lepingu mõiste peaks hõlmama ka olukordi, kus tarbija poole pöördutakse isiklikult ja eraldi väljaspool ärruume, kuid leping sõlmitakse kohe pärast seda kaupleva ärruumes

- või kaugsidevahendi abil. Väljaspool äriruume sõlmitud lepingu mõiste ei tohiks hõlmata olukordi, kus kaupleja tuleb alguses tarbija koju ainult eesmärgiga viia läbi mõõtmine või teha pakkumine, ilma et tarbija oleks endale kohustusi võtnud, ning kui leping sõlmitakse kaupleja pakkumise alusel alles hiljem kaupleja äriruumides või kaugsidevahendi abil. Neil juhtudel ei loeta lepingut sõlmituks vahetult pärast kaupleja tarbija poole pöördumist, kui tarbijal on olnud aega enne lepingu sõlmimist pakkumise üle mõelda. Oste, mis on tehtud kaupleja poolt organiseeritud väljasõidu ajal, mille käigus reklaamiti omandatud kaupu ja pakuti neid müügiks, tuleks käsitada väljaspool äriruume sõlmitud lepingutena.
- (22) Ettevõtte äriruumideks tuleks lugeda mis tahes liiki valdusi (näiteks pood, müügikiosk või veoauto), mida kaupleja kasutab alalise või tavapärase äritegevuse kohana. Müügikioskeid ja -lette tuleks käsitada äriruumidena, kui need vastavad sellele tingimusele. Jaemüügiks kasutatavaid ruume, kus kaupleja tegutseb hooajaliselt (näiteks turismihooajal suusa- või rannakuurordis), tuleks vaadelda äriruumidena, kuna kaupleja kõnealustes ruumides tavaliselt tegutseb. Avalikkusele juurdepääsetavaid kohti, nagu tänavad, ostukeskused, rannad, spordirajatised ja ühiskondlik transport, mida kaupleja kasutab oma äritegevuseks erandjuhtudel, ning samuti kodusid ja töökohti ei tuleks käsitada äriruumidena. Käesoleva direktiivi kohaselt kaupleja nimel või tema ülesandel tegutseva isiku äriruume tuleks käsitada käesoleva direktiivi tähenduses äriruumidena.
- (23) Püsiv andmekandja peaks võimaldama tarbijal säilitada teavet nii kaua, kuni see on tema jaoks vajalik, et kaitsta oma huve, mis tulenevad suhtest kauplejaga. Niisugused andmekandjad peaks hõlmama eelkõige paberit, USB-pulki, CD-ROMe, DVDsid, mälukaarte või arvuti kõvakettaid, samuti e-kirju.
- (24) Avalik enampakkumine tähendab seda, et selle juures viibivad kauplejad ja tarbijad või neile on antud võimalus seal juures isiklikult viibida. Kaupleja pakub tarbijale kaupu või teenuseid võstupakkumise korras, mis on mõnes liikmesriigis seadusega reguleeritud, et pakkuda kaupu või teenuseid avaliku müügi teel. Edukas pakkumise tegija on kohustatud kauba või teenuse ostma. Enampakkumise läbiviimiseks tarbijatele ja kauplejatele kättesaadavate on-line-platvormide kasutamist ei tohiks käsitada käesoleva direktiivi tähenduses avaliku enampakkumisenä.
- (25) Käesolev direktiiv peaks hõlmama kaugküttega seotud lepinguid, sarnaselt vee, gaasi või elektri tarnimise lepingutega. Kaugküte tähendab soojust (muu hulgas auru või kuumat vee kujul) kütmise eesmärgil tarnimist keskest tootmisallikast ülekande- ja jaotusvõrgu kaudu mitmele hoonele.
- (26) Kinnisasja või kinnisasjaga seotud õiguste üleandmise või selliste kinnisasja või kinnisasjaga seotud õiguste loomise või omandamisega seotud lepingute, uue hoone ehitamise lepingute, olemasolevate ehitiste suuremahulise ümberehitamise lepingute ja eluruumide üürilepingute suhtes on siseriiklikes õigusaktides juba mitmeid konkreetseid nõudeid. Kõnealused lepingud hõlmavad näiteks veel arendamata kinnisvara müüki ja üürimist-ostmist. Käesoleva direktiivi sätteid ei ole kõnealuste lepingute jaoks asjakohased, mistõttu tuleks need käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta. Suuremahuline ümberehitus on võrreldav uue hoone ehitamisega, näiteks kui jäetakse alles vaid vana hoone fassaad. Eelkõige hoonete juurdeehitiste (nt garaaž või veranda) ehitamisega ning hoonete remondi ja renoveerimisega (v.a suuremahuline ümberehitamine) seotud teenuslepingud peaksid olema hõlmatud käesoleva direktiiviga, samuti lepingud, mis on seotud kinnisvaravahendajate teenustega ja eluruumide üürimisega muul eesmärgil kui seal elamiseks.
- (27) Transporditeenused hõlmavad reisijatevedu ja kaubavedu. Reisijatevedu tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta, kuna selle suhtes kehtivad muud liidu õigusaktid ning ühistranspordi ja taksode suhtes kehtivad siseriiklikud õigusaktid. Käesoleva direktiivi sätteid, millega kaitstakse tarbijaid maksevahendite kasutamise liiga kõrgete tasude eest või varjatud kulude eest, peaksid siiski kehtima ka reisijateveo lepingute puhul. Kaubaveo ja autorendi kui teenuste puhul peaks tarbijatele kehtima käesolevast direktiivist tulenev kaitse, välja arvatud lepingust taganemise õigus.
- (28) Halduskoormuse vältimiseks kauplejatele võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada käesolevat direktiivi, kui väikese väärtusega kaupu või teenuseid müüakse väljaspool äriruume. Rahaline piirmäär tuleks kehtestada piisavalt madalal tasemel, et välja arvata üksnes väheväärtuslikud ostud. Liikmesriikidel peaks olema lubatud selline väärtus kindlaks määrata siseriiklikes õigusaktides, tingimusel et see ei ületa 50 eurot. Kui tarbija sõlmib samaaegselt kaks või enam seonduvat esemeid puudutavat lepingut, tuleks selle piirmäära kohaldamisel võtta arvesse nende koguhinda.

- (29) Sotsiaalteenused on oma põhiolemuselt erinevad, mis kajastub valdkondlikes õigusaktides, millest osa on liidu tasandil ja osa siseriikliku tasandil õigusaktid. Sotsiaalteenused hõlmavad ühest küljest teenuseid eriti ebasoodsas olukorras olevatele või väikese sissetulekuga inimestele ning samuti teenuseid rutiinsete igapäevaste tegevuste läbiviimisel abi vajavatele inimestele ning teisest küljest teenuseid kõikidele, kellel on erivajadus abi, toetuse, kaitse või julgustuse järele konkreetses eluetapis. Sotsiaalteenused hõlmavad muu hulgas teenuseid lastele ja noortele, abiteenuseid perekondadele, üksikvanematele ja eakatele ning teenuseid siserändajatele. Sotsiaalteenused hõlmavad nii lühi- kui ka pikaajalisi hooldusteenuseid, mida osutatakse näiteks koduhooldusteenust pakkuvates asutustes, hooldekodudes ja koduhoolduse raames. Sotsiaalteenused hõlmavad nii riigi poolt siseriiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil riigi poolt volitatud teenusepakujate või riigi poolt tunnustatud heategevusorganisatsioonide osutatavaid teenuseid kui ka eraettevõtjate poolt osutatavaid teenuseid. Käesoleva direktiivi sätted ei ole sotsiaalteenuste puhul asjakohased ja seetõttu tuleks need selle kohaldamisalast välja jätta.
- (30) Tervishoiuteenuste reguleerimiseks on vaja erisätteid, sest need on tehniliselt keerukad, olulised üldhuviteenuste jaoks ning neid rahastatakse ulatuslikult avaliku sektori poolt. Tervishoiuteenus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiivis 2011/24/EL (patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius)⁽¹⁾ määratletud järgmiselt: „tervishoiuteenused, mida tervishoiutöötajad osutavad patsientidele, et hinnata, säilitada või taastada nende tervises seisundit, sealhulgas ravimite ja meditsiiniseadmete väljakirjutamine, väljastamine ja nendega varustamine”. Tervishoiutöötaja on nimetatud direktiivis määratletud kui arst, üldõde, hambaarst, ämmaemand või proviisor Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsequalifikatsioonide tunnustamise kohta)⁽²⁾ tähenduses või muu spetsialist, kes tegutseb tervishoiusektoris reguleeritud kutsealal direktiivi 2005/36/EÜ artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses, või isik, keda loetakse ravi osutava liikmesriigi õigusaktide kohaselt tervishoiutöötajaks. Käesoleva direktiivi sätted ei ole tervishoiuteenuste puhul asjakohased ja seetõttu tuleks need direktiivi kohaldamisalast välja jätta.
- (31) Hasartmängud tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta. Hasartmäng on tegevus, mis hõlmab rahalise panusega õnnemänge, kaasa arvatud loteriid, kasiinod ja kihlveotehingud. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada nimetatud tegevuste suhtes muid, sealhulgas ka rangemaid tarbijakaitsemeetmeid.
- (32) Kehtivad liidu õigusaktid, mis käsitlevad muu hulgas tarbijatele osutatavaid finantsteenuseid, reisipakette ja osajalise kasutamise õigust, sisaldavad mitmeid tarbijakaitse-eeskirju. Seepärast ei peaks käesolevat direktiivi kohaldama kõnealuste valdkondade lepingute suhtes. Finantsteenuste puhul tuleks ergutada liikmesriike liidu tasandil reguleerimata küsimustes õigusaktide väljatöötamisel lähtuma finantsteenuste valdkonnas kehtivatest liidu õigusaktidest, et kõigile tarbijatele ja kõigi finantsteenuseid käsitlevate lepingute puhul oleks tagatud võrdsed tingimused.
- (33) Kauplejatel peaks lasuma kohustus tarbijat eelnevalt teavitada igasugustest korralduslikest aspektidest, mis tulenevad olukorrast, kus tarbija sooritab kaupleja kasuks sissemakse, sealhulgas sellisest olukorrast, kus tarbija krediit- või deebetkaardil broneeritakse teatav summa.
- (34) Kaupleja peaks andma tarbijale selget ja arusaadavat teavet, enne kui tarbija on seotud kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepinguga, muu kui kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepinguga või mis tahes vastava pakkumisega. Kõnealuse teabe esitamisel peaks kaupleja võtma arvesse nende tarbijate erivajadusi, kes on eriti kaitsetud oma vaimse või füüsilise puude, psühholoogilise seisundi, vanuse või kergeusklikkuse tõttu, mille ettenägemist kauplejalt võib mõistlikult eeldada. Kuid erivajaduste arvessevõtmine ei tohiks tekitada tarbijakaitse erinevat taset.
- (35) Kaupleja poolt tarbijale esitatav teave peaks olema kohustuslik ning seda ei tohiks muuta. Siiski peaks lepinguosalistel olema võimalus leppida sõnaselgelt kokku sõlmitava lepingu sisu muutmises, näiteks kauba kättetoimetamise korra osas.
- (36) Kauglepingute puhul tuleks kohandada teavitamisnõudeid nii, et arvesse võetaks teatavate kommunikatsioonivahendite tehnilisi piiranguid, näiteks teatavate mobiiltelefonide ekraanidel kuvatavate tähe märkide piiratud arv või telepoodide reklaami ajaline piiratus. Sellistel juhtudel peaks kaupleja täitma teavitamise miinimumnõudeid ja andma tarbijale viite muude teabeallikate kohta, näiteks pakkuma välja maksuvaba telefoninumbri või kaupleja veebilehe aadressi, kus asjakohane teave on vahetult ja hõlpsasti kättesaadav. Mis puudutab nõuet teavitada tarbijat sellise kauba tagastamise kuludest, mida selle olemuse tõttu tavaliselt ei saa posti teel tagastada, loetakse see nõue täidetuks, kui kaupleja määrab kauba tagastamiseks näiteks ühe kättetoimetaja (nt see, keda ta kasutab kauba kohaletoimetamiseks) ja ühe hinna. Kui kaupleja

⁽¹⁾ ELT L 88, 4.4.2011, lk 45.

⁽²⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

ei saa kauba tagastamise tasu mõistlikel põhjustel eelnevalt arvutada, näiteks põhjusel, et kaupleja ei tegele kauba tagastamise korraldamisega ise, peaks kaupleja teavitama, et selline tasu tuleb maksta ja see võib olla kõrge, samuti tuleks esitada hinnanguline tasu ülempiir, mis võiks põhineda kauba tarbijale kohaletoimetamise tasul.

(37) Kuna kaugmüügi puhul puudub tarbijal võimalus kaupa enne lepingu sõlmimist näha, peaks tarbijal olema lepingust taganemise õigus. Samal põhjusel peaks tarbijal olema võimalus kaupa enne ostmist proovida ja uurida selles ulatuses, mis on vajalik kauba olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks. Väljaspool ärruume sõlmitud lepingute puhul peaks tarbijal olema õigus lepingust taganeda võimaliku üllatusmomendi ja/või psühholoogilise surve tõttu. Lepingust taganemine peaks lõpetama lepinguosaliste kohustuse lepingut täita.

(38) Kaubandustegevuse veebilehel tuleks hiljemalt tellimise protsessi alguses selgelt ja loetavalt märkida võimalikud tarnimise piirangud ja vastuvõetavad maksevahendid.

(39) On oluline tagada, et Interneti teel sõlmitud kauglepingute puhul oleks tarbijal võimalik enne tellimuse esitamist lepingu põhiosad täielikult läbi lugeda ja neist aru saada. Seega on vaja käesolevas direktiivis sätestada, milliste osade kuvamist nõutakse tellimuse kinnitamise vahetus läheduses. Samuti on oluline tagada, et tarbija saaks niisugustes olukordades määratleda, missugusel hetkel ta võtab endale kohustuse kauplejale maksta. Seepärast tuleks juhtida tarbijate tähelepanu üheselt mõistetavas sõnastuses asjaolule, et tellimuse esitamine toob kaasa kohustuse teha kauplejale makse.

(40) Praegune taganemistähtaaja pikkuse varieerumine nii liikmesriigiti kui kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu vahel põhjustab õiguslikku ebakindlust ja eeskirjade järgimise kulusid. Nii kauglepingute kui ka väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute suhtes peaks kehtima ühesugune lepingust taganemise tähtaeg. Teenuslepingute puhul peaks taganemistähtaeg lõppema 14 päeva pärast lepingu sõlmimist. Müügilepingute korral peaks taganemistähtaeg lõppema 14 päeva pärast päeva, mil tarbija või tema määratud kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja, sai kauba füüsiliselt oma valdusse. Lisaks peaks tarbijal olema võimalik kasutada taganemisõigust enne kauba füüsiliselt oma valdusse saamist. Kui tarbija on tellinud ühes tellimuses mitu kaupa, kuid need toimetatakse kohale eraldi, peaks taganemistähtaeg lõppema 14 päeva pärast päeva, mil tarbija sai füüsiliselt oma valdusse viimase kauba. Kui kaubad tarnitakse

mitmes osas, peaks taganemistähtaeg lõppema 14 päeva pärast päeva, mil tarbija saab füüsiliselt oma valdusse viimase osa tellitud kaubast.

(41) Õiguskindluse tagamiseks on asjakohane, et käesolevas direktiivis sisalduvate ajavahemike arvutamise suhtes tuleks kohaldada nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ, Euratom) nr 1182/71 (millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad) ⁽¹⁾. Seega tuleks kõiki käesolevas direktiivis sisalduvaid ajavahemikke käsitada kalendripäevades väljendatuna. Kui päevades väljendatavat ajavahemikku arvestatakse sündmuse toimumise või toimingu sooritamise hetkest, ei tohiks seda päeva, mille jooksul sündmus toimub või toiming sooritatakse, lugeda asjaomase ajavahemiku osaks.

(42) Taganemisõigust käsitlevad sätted ei tohiks piirata lepingu lõpetamist või selle kehtetust reguleerivaid liikmesriikide õigusakte ega tarbija võimalust täita oma lepingulisi kohustusi enne lepingus kindlaks määratud tähtaega.

(43) Kui kaupleja ei ole enne kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu sõlmimist tarbijat asjakohaselt teavitanud, tuleks taganemistähtaega pikendada. Ent õiguskindluse tagamiseks seoses taganemistähtaaja pikkusega tuleks kehtestada taganemistähtajale 12 kuu pikkune ajaline piirang.

(44) Erinevused viisides, kuidas liikmesriikides taganemisõigust teostatakse, on põhjustanud piiriülese müügiga tegelevatele kauplejatele kulusid. Ühtlustatud taganemisteate näidismalli kasutuselevõtt, mida tarbijad võivad kasutada, peaks lihtsustama lepingust taganemist ja suurendama õiguskindlust. Seetõttu peaks liikmesriigid hoiduma liidu näidismallile mis tahes esitusviisi käsitlevate nõuete kehtestamisest (näiteks seoses tähemärgi suurusega). Siiski peaks tarbijale jääma õigus teatada lepingust taganemisest vabas vormis, kui tema taganemisest teavitav avaldus kauplejale on ühemõtteline. Seda nõuet oleks võimalik täita kirja, telefonikõne või kauba tagastamisega koos selge avaldusega, kuid kohustus tõendada, et taganemine toimus direktiivis määratletud tähtaegade jooksul, peaks lasuma tarbijal. Seetõttu on tarbija huvides kasutada kauplejale oma taganemisest teada andmiseks püsivat andmekandjat.

⁽¹⁾ EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1.

- (45) Kogemuste põhjal on teada, et paljud tarbijad ja kaup-
lejad eelistavad suhtlemist kaupleja veebilehe kaudu, ning
seetõttu peaks kauplejal olema võimalik anda tarbijale
võimalus täita taganemisteate vorm veebipõhiselt. Sel
juhul peaks kaupleja viivitamatult kinnitama taganemis-
teate kättesaamist näiteks e-kirjaga.
- (46) Tarbija lepingust taganemise korral peaks kaupleja tagas-
tama kõik tarbijalt saadud maksed, sealhulgas summa,
mis katab kaupleja kulutused seoses kauba tarnimisega
tarbijale. Hüvitada ei tohiks vautšeriga, välja arvatud
juhul, kui tarbija kasutas algseks tehinguks vautšerit või
kui ta on andnud sõnaselge nõusoleku vautšeri kasuta-
miseks. Kui tarbija valib sõnaselgelt teatud tarneviisi
(näiteks 24 tunni kiirkullerteenus), ehkki kaupleja on
pakkunud tavalist ja üldiselt kasutatavat tarneviisi, mille
kulud on väiksemad, peaks tarbija katma nende tarneviiside
hinnavahe.
- (47) Mõned tarbijad kasutavad taganemisõigust, olles kaupa
kasutanud kauem, kui see on vajalik kauba olemuses,
omadustes ja toimimises veendumiseks. Sel juhul ei
tohiks tarbija kaotada taganemisõigust, vaid peaks vastu-
tama kauba väärtuse mis tahes vähenemise eest. Et veen-
duda kauba olemuses, omadustes ja toimimises, peaks
tarbija käsitsemise ja uurima kaupa üksnes nii, nagu tal
lubatakse seda teha poes. Näiteks peaks tarbija rõivast
ainult selga proovima, kuid ei tohiks seda rõivast kanda.
Seetõttu peaks tarbija kaupa taganemistähtaja jooksul
käsitsemise ja uurimise nõuetekohase hoolsusega. Tarbija
kohustused taganemise korral ei tohiks tarbijat mõjutada
taganemisõiguse kasutamisest loobuma.
- (48) Tuleks nõuda, et tarbija saadab kauba tagasi mitte hiljem
kui 14 päeva pärast seda, kui ta on teatanud kauplejale
oma lepingust taganemise otsusest. Kui kaupleja või
tarbija ei täida taganemisõiguse kasutamise seotud
kohustusi, tuleks kohaldada kooskõlas käesoleva direktii-
viga siseriiklikes õigusaktides sätestatud karistusi ja lepin-
guõiguse sätteid.
- (49) Nii kauplepingutest kui ka väljaspool ärruume sõlmitud
lepingutest taganemise õiguse suhtes peaksid kehtima
teatavad erandid. Taganemisõigus võib näiteks teatud
kauba või teenuse olemust arvestades olla ebakohane.
Erandid kohaldataks näiteks veini puhul, mida tarnitakse
pika ajavahemiku järel pärast spekulatiivset laadi lepingu
sõlmimist ning kus sellise veini väärtus sõltub turu
kõikumisest (*vin en primeur*). Taganemisõigust ei tohiks
kohaldada kauba puhul, mis on valmistatud tarbija
nõuete järgi või mis on selgelt kohandatud konkreetse
tarbija vajadustele, näiteks tellimuse järgi tehtud kardinad,
ega ka näiteks kütusega varustamise puhul, mis oma
olemuselt on kaup, kuid mis pärast tarnimist on
muude esemetega lahutamatult seotud. Taganemisõiguse
andmine tarbijale oleks ebakohane ka teatavate teenuste
puhul, kui lepingu sõlmimine tähendab teatud vahendite
reserveerimist, millele oleks taganemisõiguse kasutamise
korral raske uut tarbijat leida. Selliseks näiteks oleks
hotellide, puhkemajade, kultuuri- või spordiüritustega
seotud reserveerimine.
- (50) Ühest küljest peaks tarbija saama taganemisõigust kasu-
tada ka juhtudel, kui ta on palunud teenuste osutamist
enne taganemistähtaja lõppu. Teisest küljest peaks kaup-
leja olema kindel, et juhul kui tarbija kasutab oma taga-
nemisõigust, makstakse talle piisavalt tema poolt
osutatud teenuse eest. Proportsionaalse määra arvutamine
peaks põhinema lepingus kokkulepitud hinnal, juhul kui
tarbija ei tõesta, et koguhind ise on ebaproportsionaalne;
viimasel juhul arvutatakse proportsionaalne määr
osutatud teenuse turuväärtuse alusel. Turuväärtus tuleks
määrata nii, et võrreldakse teiste kauplejate poolt lepingu
sõlmimise ajal samaväärse teenuse eest küsitud hindasid.
Seetõttu peaks tarbija taotlema teenuse osutamist enne
taganemistähtaja lõppu sõnaselgelt ning väljaspool
ärruume sõlmitud lepingute puhul esitama taotluse
püsival andmekandjal. Samamoodi peaks kaupleja
teatama tarbijale püsival andmekandjal kohustusest
maksta proportsionaalne osa kuludest juba osutatud
teenuste eest. Lepingute puhul, mille objektiks on nii
kaubad kui ka teenused, peaksid käesolevas direktiivis
sätestatud eeskirjad kaupade tagastamise kohta kehtima
ainult kaupade osas, ning teenuste osas peaks kehtima
kompenseerimise kord.
- (51) Peamine probleem tarbijatele ja üks peamistest vaidlus-
allikatest kauplejatele on kaupade kohaletoimetamine,
sealhulgas kaupade kaotamine või kahjustumine trans-
pordi ajal ning hilinevad või osaline kohaletoimetamine.
Seetõttu on asjakohane selgitada ja ühtlustada siseriik-
likke eeskirju selle kohta, millal kaup tuleks kohale
toimetada. Kohaletoimetamise koha ja korra ning kauba
omandiõiguse üleandmise tingimuste ja kauba omandiõi-
guse üleandmise ajahetke kindlaksmääramist käsitlevate
eeskirjade suhtes tuleks endiselt kohaldada siseriikliku
õigust ning seega ei tohiks käesolev direktiiv neid mõju-
tada. Käesolevas direktiivis sätestatud kohaletoimetamise
eeskirjad peaksid sisaldama võimalust, et tarbija võib
lubada kolmandal isikul saada tema nimel kauba füüsiliselt
enda valdusse või kontrolli kauba üle. Tarbija poolt
kauba üle kontrolli saamiseks tuleks lugeda seda, kui
kaup on talle või tema määratud kolmandale isikule selli-
selt kättesaadav, et seda omanikuna kasutada, või kui tal
on võimalus kaupa edasi müüa (näiteks kui ta on kätte
saanud võtmed või omaniku staatust kinnitavad doku-
mendid).

- (52) Müügilepingute puhul võib kauba kohaletoimetamine toimuda mitmel viisil, kas kohe või hilisemal kuupäeval. Kui lepinguosalisel ei ole kokku leppinud konkreetses tarnimiskuupäevas, peaks kaupleja kauba tarnima võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul alates lepingu sõlmimise päevast. Hilist kohaletoimetamist käsitlevas eeskirjas tuleks võtta arvesse ka kaupu, mis toodetakse või hangitakse spetsiaalselt tarbija jaoks ning mida kaupleja ei saa ilma märkimisväärsel kahjuta uuesti kasutada. Seetõttu tuleks käesolevas direktiivis ette näha eeskiri, millega antakse kauplejale teatavatel asjaoludel kohaletoimetamiseks mõistlik lisatähtaeg. Kui kaupleja ei ole tarbijaga kokkulepitud tähtaja jooksul kaupa kohale toimetanud, peaks tarbija enne, kui ta saab lepingut lõpetada, nõudma kauplejalt kauba kohaletoimetamist mõistliku lisatähtaja jooksul ning tal peaks olema õigus lõpetada leping, kui kaupleja ei toimetata kaupu kohale isegi kõnealuse lisatähtaja jooksul. Seda eeskirja ei tuleks siiski kohaldada juhtudel, kui kaupleja on üheselt mõistetava avaldusega keeldunud kauba kohaletoimetamisest. Samuti ei tuleks seda eeskirja kohaldada teatud juhtudel, kui kohaletoimetamise tähtaeg on väga oluline, näiteks pulmakleit enne pulmi. Seda eeskirja ei tuleks kohaldada ka olukorras, kus tarbija teavitab kauplejat, et kohaletoimetamine kindlal kuupäeval on väga oluline. Selleks võib tarbija kasutada kaupleja kontaktandmeid, mis on esitatud vastavalt käesolevale direktiivile. Sellistel erijuhtudel peaks tarbijal olema õigus leping viivitamata lõpetada pärast esialgselt kokkulepitud kohaletoimetamise tähtaja möödumist, kui kaupleja ei toimetata kaupa õigeaegselt kohale. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata siseriiklike sätteid, mis käsitlevad tarbija poolt kauplejale lepingu lõpetamise soovi teatamise viisi.
- (53) Lisaks tarbija õigusele leping lõpetada juhul, kui kaupleja ei ole täitnud oma kohustust kaupu käesoleva direktiivi kohaselt kohale toimetada, võib tarbija kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega kasutada muid õiguskaitsevahendeid, nagu andes kauplejale kohaletoimetamiseks lisatähtaja, nõudes lepingu täitmist, viivitades maksmisega ning nõudes kahju hüvitamist.
- (54) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiivi 2007/64/EÜ (makseteenuste kohta siseturul) ⁽¹⁾ artikli 52 lõikele 3 peaks liikmesriikidel olema võimalik, võttes arvesse vajadust soodustada konkurentsi ja edendada tõhusate makseviiside kasutamist, siiski keelata kauplejatel tarbijatelt tasu nõuda või seda õigust piirata. Igal juhul peaks kauplejatel olema keelatud nõuda teatud maksevahendite kasutamise eest tarbijatelt tasu, mis ületab kaupleja kulutusi sellise vahendi kasutamise eest.
- (55) Kui kaupleja on kauba tarbijale saatnud, võib esemete hävimise või kahjustumise korral tekitada vaidlusi riisiko ülemineku hetk. Seetõttu peaks käesolev direktiiv sätestama, et tarbijat tuleb kaitsta kauba hävimise või kahjustumise riisiko ülemineku eest enne seda, kui ta on saanud kauba füüsiliselt oma valdusse. Tarbijat tuleks kaitsta kaupleja poolt korraldatud või teostatud transpordi ajal, isegi juhul, kui tarbija on valinud kaupleja pakutud valikute seast konkreetse kohaletoimetamise mooduse. Siiski ei tohiks kõnealust sätet kohaldada lepingute suhtes, mille kohaselt on tarbija ülesandeks hoolitseda kauba kohaletoimetamise eest, või kui tarbija palub mõnel kättetoimetajal kauba kohale toimetada. Seoses riisiko ülemineku hetkega tuleks tarbijat pidada kauba füüsiliselt oma valdusesse saanuks, kui ta on selle kätte saanud.
- (56) Isikutel ja organisatsioonidel, kellel on vastavalt siseriiklikele õigusele õigustatud huvi kaitsta tarbijate lepingulisi õigusi, peaks olema õigus algatada menetlusi kas kohtus või haldusasutuses, mis on pädev kaebuste üle otsustama või asjakohast kohtumenetlust algatama.
- (57) On vaja, et liikmesriigid kehtestaksid karistused käesoleva direktiivi rikkumise eest ja tagaksid nende jõustamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (58) Tarbija ei tohiks jääda ilma käesoleva direktiiviga ette nähtud kaitsest. Kui lepingu suhtes kohaldatava õiguse puhul on tegemist kolmanda riigi õigusega, siis tuleks selle üle otsustamisel, kas tarbijal on käesoleva direktiiviga antud kaitse, kohaldada määrust (EÜ) nr 593/2008.
- (59) Komisjon peaks pärast liikmesriikide ja sidusrühmadega konsulteerimist püüdma leida kõige sobivamat viisi, kuidas teavitada tarbijaid põhilistest õigustest, mis neil on ostu sooritades.
- (60) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv)) ⁽²⁾ on keelatud inerts müük, mis seisneb tellimata kauba tarnimises või teenuse osutamises tarbijale, kuid lepingulisi õiguskaitsevahendeid selle kohta ei ole ette nähtud, on käesolevas direktiivis vaja näha ette sellised lepingulised õiguskaitsevahendid, mis vabastavad tarbija tasumiskohustusest nende kaupade või teenuste puhul, mida ta ei ole tellinud.

⁽¹⁾ ELT L 319, 5.12.2007, lk 1.⁽²⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

- (61) Pealesunnitult teabe probleemi reguleeritakse juba Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/58/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)), ⁽¹⁾ kus nähakse ette ka kõrge tarbijakaitse tase. Sama probleemi käsitlevad direktiivi 97/7/EÜ sätted on seepärast ebavajalikud.
- (62) Komisjonil on asjakohane vaadata käesolev direktiiv läbi, kui ilmnevad mingid tõkked siseturu toimimisel. Komisjon peaks pöörama läbivaatamisel erilist tähelepanu liikmesriikidele antud võimalustele säilitada või kehtestada siseriiklikud erisätted, sealhulgas nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes) ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiivi 1999/44/EÜ (tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta) ⁽³⁾ teatud valdkondades. Kõnealuse läbivaatamise tulemusena võib komisjon koostada ettepaneku muuta käesolevat direktiivi; kõnealune ettepanek võib sisaldada muudatusi teistes tarbijakaitset käsitlevates õigusaktides, mis kajastavad komisjoni tarbijapoliitika strateegiaga võetud kohustust liidu õigustik ühtse kõrge tarbijakaitse taseme saavutamiseks läbi vaadata.
- (63) Direktiive 93/13/EMÜ ja 1999/44/EÜ tuleks muuta, et nõuda liikmesriikidelt komisjoni teavitamist konkreetsete siseriiklike sätete vastuvõtmisest teatud valdkondades.
- (64) Direktiivid 85/577/EMÜ ja 97/7/EÜ tuleks tunnistada kehtetuks.
- (65) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt aidata kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamiseks kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (66) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni isäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest.
- (67) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽⁴⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja liidu huvides

vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, MÕISTED JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kõrge tarbijakaitse taseme saavutamiseks kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ühtlustades tarbijate ja kauplejate vahel sõlmitud lepinguid käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tarbija” – füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga reguleeritud lepingute raames tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega;
- 2) „kaupleja” – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas viimane on era- või avalik-õiguslikus omandis, kes käesoleva direktiiviga reguleeritud lepingute raames tegutseb – kaasa arvatud teiste isikute kaudu, kes tegutsevad tema nimel või ülesandel – eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega;
- 3) „kaup” – materiaalne vallasvara, välja arvatud asjad, mida müüakse sundkorras või muul seadusest tuleneval viisil. Käesoleva direktiivi tähenduses loetakse kaubaks ka vesi, gaas ja elekter, kui need pannakse müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses;
- 4) „tarbija nõuete järgi valmistatud kaup” – kaup, mis valmistatakse tarbija isikliku valiku või otsuse alusel;
- 5) „müügileping” – leping, mille kohaselt kaupleja annab tarbijale üle või kohustub andma üle kauba omandiõiguse ning tarbija maksab või võtab kohustuse maksta selle hinna, sealhulgas leping, mille esemeks on nii kaubad kui ka teenused;

⁽¹⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

⁽²⁾ EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29.

⁽³⁾ EÜT L 171, 7.7.1999, lk 12.

⁽⁴⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- 6) „teenusleping” – leping, välja arvatud müügileping, mille kohaselt kaupleja osutab või kohustub osutama tarbijale teenust ning tarbija maksab või kohustub maksma selle hinna;
- 7) „kaugleping” – kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud leping, mis sõlmitakse organiseeritud kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi alusel ilma kaupleja ja tarbija üheaegse füüsilise kohalolekuta, kasutades eranditult kas üht või mitut kaugsidevahendit kuni ja kaasa arvatud ajani, millal leping sõlmitakse;
- 8) „väljaspool ärruume sõlmitav leping” – kaupleja ja tarbija vaheline leping:
- a) mis sõlmitakse kaupleja ja tarbija üheaegsel füüsilisel kohalolekul kohas, mis ei ole kaupleja ärruum,
 - b) mille pakkimise tegi tarbija samades tingimustes, nagu on osutatud punktis a,
 - c) mis sõlmitakse kaupleja ja tarbija üheaegsel füüsilisel kohalolekul kaupleja ärruumides või kaugsidevahendi abil kohe pärast seda, kui tarbija poole on isiklikult ja individuaalselt pöördutud kohas, mis ei ole kaupleja ärruumid, või
 - d) mis sõlmitakse kaupleja korraldatud väljasõidu ajal eesmärgiga reklaamida ja müüa tarbijale kaupu või teenuseid;
- 9) „ärruum” –
- a) jaemüügiks kasutatav ärruum kinnisvara kujul, kus kaupleja alaliselt tegutseb, või
 - b) jaemüügiks kasutatav ärruum vallasvara kujul, kus kaupleja tavaliselt tegutseb;
- 10) „püsiv andmekandja” – vahend, mis võimaldab tarbijal või kauplejal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- 11) „digitaalne infosisu” – andmed, mis on toodetud ja edastatud digitaalsel kujul;
- 12) „finantsteenust” – panga-, krediidi-, kindlustus-, personaal-pensioni, investeerimis- või makseteenust;
- 13) „avalik enampakkumine” – müügimeetod, kus kaupleja pakub enampakkumise korraldaja poolt läbiviidava läbi-paistva võistupakkumise korras kaupa või teenust tarbija-tele, kes viibivad enampakkumise juures või kellele on antud võimalus seal juures viibida, ning kus edukas paku-mise tegija on kohustatud kauba või teenuse ostma;
- 14) „müügigarantii” – kaupleja või tootja (garandi) poolt tarbija ees võetud kohustus lisaks oma seadusest tulenevale kohustusele kauba vastavuse tagamise osas hüvitada tarbi-jale kauba eest makstud hind või asendada või parandada kaup või osutada hooldustöid mis tahes moel, kui kaup ei vasta garantiikirjas sätestatud kirjeldusele või muule vasta-vusega mitteseotud nõudele või asjakohasele reklaamile, mis on kättesaadav lepingu sõlmimise ajal või selle eel;
- 15) „lisaleping” – leping, mille alusel tarbija omandab kauba või teenuse, mis on seotud kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitud lepinguga, ning kus kõnealuse kauba tarnib või teenuse osutab kaupleja või kolmas isik nime-tatud kolmanda isiku ja kaupleja vahel sõlmitud kokku-leppe alusel.

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selles sätestatud tingi-mustel ja ulatuses kõigi kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepin-gute suhtes. Seda kohaldatakse ka vee, gaasi ja elektri tarnimise või kaugkütte lepingute suhtes, sh kui tegu on avalik-õiguslike teenusepakujatega, kui neid kaupu pakutakse lepingulisel alusel.
2. Kui mõni käesoleva direktiivi sätte läheb vastuollu liidu teise õigusakti sättega, millega reguleeritakse konkreetseid sekto-reid, siis on kõnealuse teise õigusakti sätte ülimuslik ja seda kohaldatakse kõnealuste asjaomaste konkreetsete sektorite suhtes.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata lepingute suhtes, mis:
- a) sõlmitakse sotsiaalteenuste osutamiseks, kaasa arvatud sotsiaalkorterid, lastehoid ning püsivalt või ajutiselt puudust kannatavate perede ja isikute toetamine, sealhulgas pikaaja-line hooldus;
 - b) sõlmitakse tervishoiuteenuste osutamiseks, nagu on määrat-letud direktiivi 2011/24/EL artikli 3 punktis a sõltumata sellest, kas neid osutavad tervishoiuasutused või mitte;
 - c) sõlmitakse hasartmängudeks, sealhulgas rahalise panusega õnnemängud, kaasa arvatud loteriid, kasiinomängud ja kihl-veotehingud;

- d) sõlmitakse finantsteenuste osutamiseks;
- e) sõlmitakse kinnisasja või kinnisasjaga seotud õiguse loomiseks, omandamiseks või üleandmiseks;
- f) sõlmitakse uute hoonete ehitamiseks, olemasolevate hoonete suuremahuliseks ümberehitamiseks ja eluruumide üürimiseks;
- g) kuuluvad nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiivi 90/314/EMÜ (reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta) ⁽¹⁾ kohaldamisalasse;
- h) kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta direktiivi 2008/122/EÜ (tarbijate kaitse kohta seoses osajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkuse-toote, edasimüügi ja vahetuslepingute teatavate aspektidega) ⁽²⁾ kohaldamisalasse;
- i) liikmesriikide õiguse kohaselt sõlmitakse niisuguse avaliku võimu kandja poolt, kes on seadusega kohustatud olema sõltumatu ja erapooletu ning kes peab ulatusliku õiguslase selgitustööga tagama, et tarbija sõlmib lepingu üksnes põhjaliku kaalutluse alusel ja selle õiguslikust ulatusest teadlik olles;
- j) sõlmitakse toiduainete, jookide või muu koheseks kodus tarbimiseks ette nähtud kauba tarnimiseks ning mida kaup-leja oma sagedaste ja korrapäraste ringsõitude käigus füüsi-liselt tarnib tarbija koju, asukohta või töökohta;
- k) sõlmitakse reisijateveo teenuse osutamiseks, välja arvatud artikli 8 lõige 2 ja artiklid 19 ning 22;
- l) sõlmitakse müügiautomaate või automatiseeritud ärruume kasutades;
- m) sõlmitakse telekommunikatsioonoperaatoritega avalike taksofonide vahendusel nende kasutamiseks või mis on sõlmitud tarbija telefoni, Interneti või faksi teel loodud ühe ühenduse kasutamiseks.

4. Liikmesriigid võivad jätta käesoleva direktiivi kohaldamata või otsustada mitte säilitada või kehtestada vastavaid siseriiklike sätteid väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute kohta, mille puhul tarbija poolt tehtav makse ei ületa 50 eurot. Liikmesriigid võivad oma siseriiklikes õigusaktides määrata väiksema väärtuse.

5. Käesolev direktiiv ei piira üldise siseriikliku lepinguõiguse, nagu lepingu kehtivust, koostamist või mõju käsitlevate eeskir-jade kohaldamist, kui üldise lepinguõiguse aspektid ei ole käes-oleva direktiiviga reguleeritud.

6. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista kauplejat pakkumast tarbijale lepingutingimusi, mille alusel tarbija on kaitstud paremini, kui käesoleva direktiiviga ette nähakse.

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei säilita siseriiklikes õigusaktides ega kehtesta nendega sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatud, sealhulgas ei rangemaid ega vähem rangeid sätteid, millega taga-taks tarbijakaitse erinev tase, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

II PEATÜKK

TARBIJATE TEAVITAMINE MUUDE KUI KAUGLEPINGUTE VÕI VÄLJASPOOL ÄRRUUME SÕLMITAVATE LEPINGUTE KORRAL

Artikkel 5

Teavitamisnõuded muude kui kauglepingute või väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute korral

1. Enne tarbija sidumist muu kui kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega esitab kaupleja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe, kui selline teave ei ole kontekstist niigi selge:

- a) kauba või teenuse põhiomadused kommunikatsioonivahen-dile ning kaubale või teenusele kohases ulatuses;
- b) kaupleja identifitseerimisandmed, näiteks tema ärinimi, asukoha aadress ja telefoninumber;
- c) kauba või teenuse koguhind koos maksudega või juhul, kui kauba või teenuse olemusest tulenevalt ei ole hinda põhjen-datult võimalik eelnevalt arvutada, hinna arvutamise viis, ning kui see on asjakohane, ka kõik täiendavad veo-, tarne-või postikulud või, kui neid kulusid ei ole põhjendatult võimalik eelnevalt arvutada, teave selle kohta, et võidakse nõuda selliste täiendavate kulude tasumist;
- d) kui see on asjakohane, maksmise, tarne, tellimuse täitmise kord, aeg, mille jooksul kaupleja on kohustatud kauba tarnima või teenuse osutama, ja kaupleja poolt rakendatav kaebuste lahendamise kord;

⁽¹⁾ EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59.

⁽²⁾ ELT L 33, 3.2.2009, lk 10.

- e) lisaks kauba vastavuse seadusest tuleneva garantii meeldetuletamisele mainitakse kauba müügi järgse hoolduse ja müügi-garantii olemasolu ja tingimusi (kui see on asjakohane);
- f) lepingu kestus (kui see on asjakohane) või, kui leping on tähtajatu või automaatselt pikenev, lepingu lõpetamise tingimused;
- g) kui see on asjakohane, digitaalse infosisu funktsioonid, sealhulgas sobivate tehniliste kaitsemeetmete kasutamine;
- h) kui see on asjakohane, digitaalse infosisu asjakohane koostalitlusvõime riist- ja tarkvaraga, mis on kauplajale teada või mille puhul võib põhjendatult eeldada, et ta seda teab.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka vee, gaasi või elektri tarnimise lepingute suhtes, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, ning kaugkütte puhul või digitaalse infosisu suhtes, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal.
3. Liikmesriigid ei ole kohustatud kohaldama lõiget 1 lepingute suhtes, mis käsitlevad igapäevaseid tehinguid ja mida täidetakse kohe sõlmimise ajal.
4. Liikmesriigid võivad võtta vastu või säilitada täiendavad lepingueelsed teavitamisnõuded lepingute kohta, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.
- kiiresti ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda ning, kui see on asjakohane, selle kauplaja aadress ja nimi, kelle nimel ta tegutseb;
- d) kauplaja (ning vajaduse korral selle kauplaja, kelle nimel ta tegutseb) tegevuskoha aadress, kuhu tarbija võib kaebusi esitada, kui see erineb punkti c kohaselt esitatud aadressist;
- e) kauba või teenuse koguhind koos maksudega või juhul, kui kauba või teenuse olemusest tulenevalt ei ole hinda põhjendatult võimalik eelnevalt arvutada, hinna arvutamise viis, ning kui see on asjakohane, ka kõik täiendavad veo-, tarne- või postikulud ja mis tahes muud kulud või, kui neid kulusid ei ole põhjendatult võimalik eelnevalt arvutada, teave selle kohta, et võidakse nõuda selliste täiendavate kulude tasumist. Tähtajatu lepingu või tellimist sisaldava lepingu puhul sisaldab koguhind tellimuse kogukulu arve esitamise tähtaja kohta. Kui sellise lepingu tasu on kindla määraga, tähendab koguhind igakuiste kulude kogusummat. Kui kogukulu ei ole mõistlikkuse piires võimalik eelnevalt arvutada, esitatakse hinna arvutamise viis;
- f) kaugsidevahendi kasutamise maksumus lepingu sõlmimiseks, kui seda maksumust ei arvutata põhitariifi alusel;
- g) maksmise, tarne, tellimuse täitmise kord ja aeg, mille jooksul kauplaja on kohustatud kauba tarnima või teenuse osutama, ja kui see on asjakohane, kauplaja rakendatav kaebuste lahendamise kord;
- h) taganemisõiguse olemasolu korral selle õiguse kasutamise tingimused, tähtaeg ja kord vastavalt artikli 11 lõikes 1 sätestatule ning I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvorm;
- i) kui see on asjakohane, teave selle kohta, et lepingust taganemise korral peab tarbija katma kauba tagastamise kulud, ning kauglepingu korral, kui kaupu ei saa nende olemuse tõttu tavaliselt posti kaudu tagastada, kauba äratoomise kulud;
- j) teave selle kohta, et kui tarbija kasutab lepingust taganemise õigust pärast artikli 7 lõike 3 või artikli 8 lõike 8 kohase taotluse esitamist, on tarbija kohustatud kauplajale tasuma mõistlikud kulud vastavalt artikli 14 lõikele 3;
- k) kui taganemisõigust ei ole vastavalt artiklile 16 ette nähtud, teave selle kohta, et tarbijal ei ole õigust taganemiseks, või kui see on asjakohane, teave selle kohta, millistel asjaoludel tarbija kaotab oma taganemisõiguse;

III PEATÜKK

TARBIJATE TEAVITAMINE NING TAGANEMISÕIGUS KAUGLEPINGUTE JA VÄLJASPOOL ÄRIRUUME SÕLMITAVATE LEPINGUTE PUHUL

Artikkel 6

Teavitamisnõuded kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingute puhul

1. Enne tarbija sidumist kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega esitab kauplaja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe:

- a) kauba või teenuse põhiomadused kommunikatsioonivahendile ning kaubale või teenusele kohases ulatuses;
- b) kauplaja identifitseerimisandmed, näiteks tema ärinimi;
- c) kauplaja asukoha aadress, tema telefoni- ja faksinumber ning e-posti aadress (olemasolu korral), et tarbija saaks kauplajaga

- l) meeldetuletus kaupade vastavuse seadusest tuleneva garantii kohta;
- m) kui see on asjakohane, müügijärgse klienditeeninduse, müügijärgse hoolduse ja müügigarantii olemasolu ja tingimused;
- n) direktiivi 2005/29/EÜ artikli 2 punktis f määratletud käitumiskodeksi olemasolu ning kuidas on sellest võimalik koopiaid saada (kui see on asjakohane);
- o) lepingu kestus (kui see on asjakohane) või, kui leping on tähtajatu või automaatselt pikenev, lepingu lõpetamise tingimused;
- p) kui see on asjakohane, tarbija lepingust tulenevate kohustuste minimaalne kestus;
- q) kui see on asjakohane, asjaolu, et kaupleja nõudel peab tarbija maksma ettemaksu või esitama finantstagatise, ning sellise ettemaksu või finantstagatise tingimused;
- r) kui see on asjakohane, digitaalse infosisu funktsioonid, sealhulgas sobivate tehniliste kaitsemeetmete kasutamine;
- s) kui see on asjakohane, digitaalse infosisu koostalitlusvõime riist- ja tarkvaraga, mis on kauplejale teada või mille puhul võib põhjendatult eeldada, et ta seda teab;
- t) kui see on asjakohane, võimalus kasutada kaupleja suhtes kohtuvälist kaebuste lahendamise ja kahjuhüvitamisnõuete mehhanismi, millele kaupleja on allutatud, ning selle juurdepääsutingimused.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka vee, gaasi või elektri tarnimise lepingute suhtes, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, kaugkütte puhul või digitaalse infosisu suhtes, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal.

3. Avaliku enampakkumise korral võib lõike 1 punktides b, c ja d osutatud teabe asendada vastavate üksikasjadega enampakkuja kohta.

4. Lõike 1 punktides h, i ja j osutatud teabe võib esitada I lisa A osas toodud taganemise näidisjuhendit kasutades. Kaupleja on täitnud lõike 1 punktides h, i ja j kehtestatud teavitamisnõuded, kui ta esitas need juhendid tarbijale nõuetekohaselt täidetuna.

5. Lõikes 1 osutatud teave moodustab kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitud lepingu lahutamatu osa, mida võib muuta ainult juhul, kui lepingupooled on sõnaselgelt selles kokku leppinud.

6. Kui kaupleja ei ole täitnud lõike 1 punktis e osutatud teavitamisnõuet täiendavate kulude või muude kulude kohta, või lõike 1 punktis i osutatud kauba tagastamise kulude kohta, ei pea tarbija neid kulusid tasuma.

7. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada oma siseriiklikus õiguses lepingulisele teabele esitatavad keelenõuded tagamaks, et tarbija saab sellisest teabest kergesti aru.

8. Käesolevas direktiivis kehtestatud teavitamisnõuded täiendavad direktiivis 2006/123/EÜ ja direktiivis 2000/31/EÜ sisalduvaid teavitamisnõudeid ega takista liikmesriikidel kehtestada täiendavaid teavitamisnõudeid vastavalt nendele direktiividele.

Kui teabe sisu ja esitamisi viisi käsitlev direktiivi 2006/123/EÜ või 2000/31/EÜ säte on vastuolus käesoleva direktiivi sätetega, kohaldatakse käesoleva direktiivi sätet, ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist.

9. Käesolevas peatükis kehtestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamise kohustus lasub kauplejal.

Artikkel 7

Vorminõuded väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute puhul

1. Väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute puhul esitab kaupleja artikli 6 lõikes 1 ettenähtud teabe tarbijale paber kandjal või, kui tarbija on sellega nõus, mõnel muul püsival andmekandjal. Kõnealune teave peab olema loetav ning esitatud lihtsaks ja arusaadavas keeles.

2. Kaupleja annab tarbijale allkirjastatud lepingu koopia või kinnituse lepingu sõlmimise kohta paber kandjal või, kui tarbija on sellega nõus, mõnel muul püsival andmekandjal, kaasa arvatud, kui see on asjakohane, koos kinnitusega artikli 16 punkti m kohase tarbija eelneva sõnaselge nõusoleku ja kinnituse kohta.

3. Kui tarbija soovib, et teenuste osutamine või vee, gaasi või elektri tarnimine, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütmine algab artikli 9 lõikes 2 ettenähtud taganemistähtajal, nõuab kaupleja tarbijalt selle kohta püsival andmekandjal sõnaselget taotlust.

4. Väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute puhul, mille puhul tarbija on sõnaselgelt taotlenud kaupleva teenuseid remondi või hooldustööde tegemiseks, mille eest kaupleva ja tarbija täidavad kohe oma lepingujärgsed kohustused, kusjuures tarbija makstav summa ei ületa 200 eurot:

- a) annab kaupleva tarbijale artikli 6 lõike 1 punktides b ja c osutatud teabe ning teabe hinna või selle arvutamiseks kasutatava meetodi kohta koos koguhinna prognoosiga paberikandjal või, kui tarbija on sellega nõus, mõnel muul püsival andmekandjal. Kaupleva annab tarbijale artikli 6 lõike 1 punktides a, h ja k osutatud teabe, kuid võib jätta selle andmata paberikandjal või mõnel muul püsival andmekandjal, kui tarbija on selleks andnud oma sõnaselge nõusoleku;
- b) sisaldab käesoleva artikli lõike 2 kohaselt antav kinnitus lepingu sõlmimise kohta artikli 6 lõikes 1 sätestatud teavet.

Liikmesriigid võivad otsustada seda lõiget mitte kohaldada.

5. Liikmesriigid ei kehtesta käesolevas direktiivis sätestatud teavitamiskohustuste täitmisele lisaks muid lepingueelse teavitamise vorminõudeid.

Artikkel 8

Vorminõuded kauplevingute puhul

1. Kauplevingute puhul esitab kaupleva artikli 6 lõikes 1 ettenähtud teabe või teeb selle teabe tarbijale kättesaadavaks asjakohasel viisil, pidades silmas kasutatavat kaugsidevahendit, lihtsas ja arusaadavas keeles. Kui kõnealune teave esitatakse püsival andmekandjal, peab see olema loetav.

2. Kui elektrooniliselt sõlmitav kaupleving seab tarbijale maksekohustuse, esitab kaupleva tarbijale vahetult enne, kui tarbija teeb tellimuse, selgelt ja esiletõdetult artikli 6 lõikes 1 punktides a, e, o ja p sätestatud teabe.

Kaupleva tagab, et tarbija kinnitaks tellimust esitades sõnaselgelt asjaolu, et tellimus tähendab kohustust maksta. Kui tellimuse esitamine eeldab nupule vajutamist või sellesarnast funktsiooni, tuleb nupp või sellesarnane funktsioon tähistada hästi loetavalt ainult sõnadega „tellimus koos maksekohustusega” või mõne muu samasuguse ühemõttelise sõnastusega, mis näitab, et tellimuse esitamine toob kaasa kohustuse kauplevale maksta. Kui kaupleva ei täida käesoleva lõigu nõudeid, ei ole tarbija lepinguga tellimisega seotud.

3. Kaubandustegevuse veebilehel märgitakse hiljemalt tellimise protsessi alguses selgelt ja loetavalt võimalikud tarnimise piirangud ja vastuvõetavad maksevahendid.

4. Kui leping sõlmitakse kaugsidevahendi abil, mis esitab piiranguid teabe esitamise ruumile või ajale, esitab kaupleva enne sellise lepingu sõlmimist konkreetsele kaugsidevahendile kohases ulatuses vähemalt lepingueelse teabe kauba või teenuse põhiomaduste, kaupleva isiku, koguhinna, taganemisõiguse ja lepingu kestuse kohta ning juhul, kui leping on tähtajatu, lepingu lõpetamise tingimused vastavalt artikli 6 lõike 1 punktidele a, b, e, h ja o. Muu artikli 6 lõikes 1 osutatud teabe esitab kaupleva asjakohasel viisil vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.

5. Juhul kui kaupleva helistab tarbijale selleks, et sõlmida kaupleving, nimetab ta tarbijaga vestlust alustades oma isiku ja vajaduse korral selle isiku, kelle nimel ta helistab, ning helistamise ärilised eesmärgid, ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist.

6. Telefoni teel sõlmitavate kauplevingute puhul võivad liikmesriigid sätestada, et kaupleva peab kinnitama tarbijale tehtud pakkumist, kes on sellega seotud alles pärast pakkumise allkirjastamist või oma kirjaliku nõusoleku saatmist. Liikmesriigid võivad samuti sätestada, et selline kinnitus tuleb anda püsival andmekandjal.

7. Kaupleva annab tarbijale kinnituse sõlmitud lepingu kohta püsival andmekandjal mõistliku aja jooksul pärast kauplevingu sõlmimist ning hiljemalt samaaegselt kauba kohaletoometamisega või enne, kui teenuse osutamine algab. Kõnealune kinnitus sisaldab järgmist:

a) kogu artikli 6 lõikes 1 osutatud teave, kui kaupleva ei ole seda teavet tarbijale juba esitanud püsival andmekandjal enne kauplevingu sõlmimist, ja

b) kui see on asjakohane, kinnitus artikli 16 punkti m kohase tarbija eelneva sõnaselge nõusoleku ning kinnituse kohta.

8. Kui tarbija soovib, et teenuste osutamine või vee, gaasi või elektri tarnimine, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütmine algab artikli 9 lõikes 2 ettenähtud taganemistähtajal, nõuab kaupleva tarbijalt selle kohta sõnaselgelt taotlust.

9. Käesolev artikkel ei piira direktiivi 2000/31/EÜ artiklites 9 ja 11 sätestatud elektroonilisi lepinguid ja elektroonilist tellimuste esitamist käsitlevate sätete kohaldamist.

10. Liikmesriigid ei kehtesta käesolevas direktiivis sätestatud teavitamiskohustuste täitmisele lisaks muid lepingueelse teavitamise vorminõudeid.

Artikkel 9

Taganemisõigus

1. Tarbija võib 14 päeva jooksul kauglepingust või väljaspool äriruume sõlmitud lepingust taganeda ilma põhjust esitamata ning kandmata muid kulusid peale artikli 13 lõikes 2 ja artiklis 14 sätestatud kulude, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artiklis 16 ettenähtud erandeid.

2. Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, lõpeb käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taganemistähtaeg 14 päeva pärast:

- a) teenuslepingu puhul lepingu sõlmimise päeva;
- b) müügilepingu puhul päeva, mil tarbija või kolmas isik, kes ei ole kauba kohaletoimetaja ja kelle tarbija on selleks otstarbeks määranud, on saanud kauba füüsiliselt oma valdusse, või:
 - i) kui tarbija on tellinud mitu kaupa ühes tellimuses, mis toimetatakse kohale eraldi, päeva, mil tarbija või kolmas isik, kes ei ole kauba kohaletoimetaja ja kelle tarbija on selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase kaubaartikli füüsiliselt oma valdusse;
 - ii) kui kohale toimetatud kaup koosneb mitmest partiist või osast, päeva, mil tarbija või kolmas isik, kes ei ole kauba kohaletoimetaja ja kelle tarbija on selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase partii või osa füüsiliselt oma valdusse;
 - iii) kindlaksmääratud aja jooksul kaupade korrapärasest kohaletoimetamist käsitlevate lepingute puhul, päeva, mil tarbija või kolmas isik, kes ei ole kauba kohaletoimetaja ja kelle tarbija on selleks otstarbeks määranud, on saanud esimese kaubaartikli füüsiliselt oma valdusse;
- c) vee, gaasi või elektri tarnimise lepingute puhul, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, kaugkütte puhul või digitaalse infosuhtes, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal, lepingu sõlmimise päeva.

3. Liikmesriigid ei keela lepinguosalistel täita nende lepingulisi kohustusi taganemistähtaja jooksul. Siiski võivad liikmesriigid väljaspool äriruume sõlmitud lepingu puhul säilitada kehtivad siseriiklikud õigusaktid, millega kauplejal keelatakse teatava ajavahemiku jooksul pärast lepingu sõlmimist tarbijalt tasu vastu võtta.

Artikkel 10

Taganemisõigust käsitleva teabe puudumine

1. Kui kaupleja ei ole tarbijale taganemisõigust käsitlevat teavet esitanud artikli 6 lõike 1 punktis h nõutu kohaselt, siis lõpeb taganemistähtaeg 12 kuud pärast algse taganemistähtaja lõppu, mis on määratud vastavalt artikli 9 lõikele 2.
2. Kui kaupleja on tarbijale edastanud käesoleva artikli lõikes 1 ette nähtud teabe 12 kuu jooksul alates artikli 9 lõikes 2 osutatud päevast, lõpeb taganemistähtaeg 14 päeva pärast kuupäeva, mil tarbija kõnealuse teabe sai.

Artikkel 11

Taganemisõiguse kasutamine

1. Tarbija teavitab enne taganemistähtaja lõppu kauplejat oma lepingust taganemise otsusest. Tarbija võib selleks kas:

- a) kasutada I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvormi või
- b) esitada mõne muu ühemõttelise avalduse, millega ta annab teada oma lepingust taganemise otsusest.

Liikmesriigid ei kehtesta taganemisteate näidisvormile muid vorminõudeid kui need, mis on esitatud I lisa B osas.

2. Tarbija on taganemisõiguse kasutamisel pidanud kinni artikli 9 lõikes 2 ja artiklis 10 osutatud taganemistähtajast, kui ta saatis taganemisõiguse kasutamise kohta teatise enne kõnealuse tähtaja lõppu.

3. Kaupleja võib lisaks lõikes 1 osutatud võimalustele anda tarbijale võimaluse täita ja esitada kas I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvormi või muu ühemõttelise avalduse elektrooniliselt kaupleja veebilehel. Sellisel juhul edastab kaupleja tarbijale viivitusega püsival andmekandjal taganemisteate kättesaamise kinnituse.

4. Taganemisõiguse käesoleva artikli kohase kasutamise tõendamise kohustus lasub tarbijal.

Artikkel 12

Taganemise mõju

Taganemisõiguse kasutamise tagajärjel lõpevad lepinguosaliste kohustused:

- a) seoses kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu täitmisega või
- b) seoses kauglepingu või väljaspool ärruume sõlmitava lepingu sõlmimisega, juhul kui pakkumise tegi tarbija.

Artikkel 13

Kaupleja kohustused lepingust taganemise korral

1. Kaupleja tagastab kõik tarbijalt saadud maksed, sealhulgas (kui see on asjakohane) tarnekulud, põhjendamatut viivitust ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul päevast, mil ta saab teada tarbija otsusest lepingust taganeda vastavalt artiklile 11.

Kaupleja teeb esimeses lõigus osutatud tagasimaksed, kasutades sama makseviisi, mida kasutas algses tehingus tarbija, välja arvatud juhul, kui tarbija on sõnaselgelt andnud nõusoleku teistsuguse makseviisi kasutamiseks, ning tingimusel, et tarbijale ei kaasne sellise maksete tagastamisega teenustasusid.

2. Olenemata lõikest 1, ei pea kaupleja juhul, kui tarbija on sõnaselgelt valinud kaupleja pakutud kõige odavamast standardtarnest erineva tarneviisi, sellest tulenevaid täiendavaid kulusid tagasi maksma.

3. Välja arvatud juhul, kui kaupleja on müügilepingu puhul teinud ettepaneku kaubale ise järele tulla, võib kaupleja viivitada tagasimaksetega seni, kuni ta on kauba tagasi saanud või kuni tarbija on esitanud tõendid, et ta on kauba tagasi saatnud, sõltuvalt sellest, kumb toimub varem.

Artikkel 14

Tarbija kohustused lepingust taganemise korral

1. Välja arvatud juhul, kui kaupleja on teinud ettepaneku kaubale ise järele tulla, saadab tarbija põhjendamatut viivitust ja igal juhul mitte hiljem kui 14 päeva pärast seda, kui ta on teatanud kauplejale vastavalt artiklile 11 oma otsusest lepingust taganeda, kauba tagasi või annab kauba üle kauplejale või isikule, keda kaupleja on volitanud kaupa vastu võtma. Tähtajast on kinni peetud, kui tarbija on kauba tagasi saatnud enne 14-päevase tähtaja möödumist.

Tarbija kannab üksnes kauba tagastamisega seonduvad otsesed kulud, välja arvatud juhul, kui kaupleja on andnud nõusoleku need ise kanda, või kui kaupleja ei ole tarbijat teavitanud sellest, et tarbija peab need kulud ise kandma.

Väljaspool ärruume sõlmitud lepingute puhul, kui kaup on toimetatud tarbija koju lepingu sõlmimise ajal, toob kaupleja kauba omal kulul ära, kui kaup ei saa selle olemuse tõttu tavaliselt postiga tagasi saata.

2. Tarbija vastutab ainult kauba väärtuse vähenemise eest, mis on tingitud kauba kasutamisest muul viisil, kui on vaja kauba olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks. Tarbija ei vastuta mingil juhul kauba väärtuse vähenemise eest, kui kaupleja ei ole artikli 6 lõike 1 punkti h kohaselt juhtinud tähelepanu taganemisõigusele.

3. Kui tarbija kasutab taganemisõigust pärast artikli 7 lõike 3 või artikli 8 lõike 8 kohase taotluse esitamist, maksab tarbija kauplejale summa, mis on proportsionaalne tarnitud osaga ajani, mil tarbija teatas kauplejale taganemisõiguse kasutamisest, võrreldes lepingu kogumahuga. Tarbija poolt kauplejale makstav proportsionaalne summa arvutatakse lepingus kokku lepitud koguhinna alusel. Kui koguhind on ülemäära suur, arvutatakse proportsionaalne summa tarnitud osa turuväärtuse alusel.

4. Tarbija ei kanna kulusid:

a) taganemistähtaaja jooksul teenuste osutamise, vee, gaasi või elektri tarnimise eest, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütmise eest, täielikult või osaliselt, kui:

i) kaupleja ei ole andnud teavet vastavalt artikli 6 lõike 1 punktidele h või j või

ii) tarbija ei ole sõnaselgelt taotlenud artikli 7 lõike 3 ja artikli 8 lõike 8 kohaselt teenuste osutamise alustamist taganemistähtaaja jooksul või

b) tarnitava digitaalse infosisu eest, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal, täielikult või osaliselt, kui:

i) tarbija ei ole andnud eelnevat sõnaselget nõusolekut teenuse osutamise alustamiseks enne artiklis 9 osutatud 14-päevase tähtaja lõppu,

ii) tarbija ei ole kinnitanud asjaolu, et nõusoleku andmisega kaotab ta oma taganemisõiguse, või

iii) kaupleja ei ole andnud artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 7 kohast kinnitust.

5. Kui artikli 13 lõikes 2 ning käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, ei kaasne tarbijale taganemisõiguse kasutamisega mis tahes vastutust.

Artikkel 15

Taganemisõiguse kasutamise mõju lisalepingute puhul

1. Kui tarbija kasutab vastavalt käesoleva direktiivi artiklitele 9–14 oma taganemisõigust kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu puhul, lõppevad lisalepingud automaatselt ja tarbija ei kannu nende eest mitte mingeid kulusid, välja arvatud käesoleva direktiivi artikli 13 lõikes 2 või artiklis 14 ette nähtud kulud, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ (mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid) ⁽¹⁾ artikli 15 kohaldamist.

2. Liikmesriigid kehtestavad selliste lepingute lõpetamise üksikasjalikud eeskirjad.

Artikkel 16

Taganemisõiguse kasutamisega seotud erandid

Liikmesriigid ei näe ette artiklites 9–15 sätestatud taganemisõiguse kasutamist kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingute puhul juhtudel, kui tegemist on:

- a) teenuslepingutega, kui teenus on täielikult osutatud ja selle osutamine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul, ning tarbija kinnitab asjaolu, et ta kaotab oma taganemisõiguse, kui kaupleja on lepingu täies mahus täitnud;
- b) sellise kauba tarnimise või teenuste osutamisega, mille hind sõltub finantsturu kõikumisest, mida kaupleja ei saa mõjutada ja mis võib ilmnedagi taganemistähtaaja jooksul;
- c) sellise kauba tarnimisega, mis on valmistatud tarbija esitatud nõuete järgi või mis on selgelt kohandatud konkreetse tarbija vajadustele;
- d) sellise kauba tarnimisega, mis võib kiiresti rikneda või aeguda;
- e) suletud kauba tarnimisega, mis ei ole kõlblik tagasisaatmiseks tervisekaitse või hügieenilistel põhjustel ning mis on pärast kohaletoimetamist avatud;
- f) sellise kauba tarnimisega, mis ei ole oma olemuse tõttu pärast kohaletoimetamist muudest esemetest enam eraldatav;

g) selliste alkoholsete jookide tarnimisega, mille hind on kokku lepitud müügilepingu sõlmimise ajal ning mille tarnimine saab toimuda ainult pärast 30 päeva ning mille tegelik väärtus sõltub turu kõikumisest, mida kaupleja ei saa mõjutada;

h) lepingutega, mille puhul tarbija on kauplejalt konkreetselt tellinud kohaletuleku selleks, et kaupleja teostaks seal kiireloomulisi parandus- või hooldustöid. Kui kaupleja sellise külastuse käigus osutab lisaks tarbija poolt konkreetselt tellitud teenustele muid teenuseid või tarnib muid kaupi kui hoolduseks või parandamiseks tingimata vajalikud varuosad, kohaldatakse nende täiendavate teenuste või kaupade suhtes taganemisõigust;

i) suletud pakendis audio- või suletud pakendis videosalvestiste või suletud pakendis arvutitarkvara tarnimisega, kui pakend on pärast kohaletoimetamist avatud;

j) ajalehtede, perioodiliste väljaannete või ajakirjade tarnimisega, välja arvatud selliste väljaannete tarnimiseks sõlmitud abonementlepingutega;

k) avalikul enampakkumisel sõlmitud lepingutega;

l) muuks kui eluaseme otstarbel majutuse pakkumisega, kaubatranspordiga, autorendi-, toitlustus- või vaba aja veetmise teenustega, kui lepingus on ette nähtud teenuse osutamise konkreetne kuupäev või ajavahemik;

m) digitaalse infosisu tarnimisega, mida ei tarnita füüsilisel andmekandjal, kui selle osutamine on alanud tarbija eelneval sõnaselgel nõusolekul, ning tarbija kinnitab asjaolu, et ta seeläbi kaotab oma taganemisõiguse.

IV PEATÜKK

TARBIJA MUUD ÕIGUSED

Artikkel 17

Kohaldamisala

1. Artikleid 18 ja 20 kohaldatakse müügilepingutele. Kõnealuseid artikleid ei kohaldata vee, gaasi või elektri tarnimise lepingute suhtes, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, kaugkütte puhul või digitaalse infosisu suhtes, mida ei tarnita füüsilisel andmekandjal.

2. Artikleid 19, 21 ja 22 kohaldatakse müügi- ja teenuslepingute ning vee, gaasi, elektri, kaugkütte või digitaalse infosisu tarnimise lepingute suhtes.

⁽¹⁾ ELT L 133, 22.5.2008, lk 66.

*Artikkel 18***Kohaletoimetamine**

1. Kui lepinguosalised ei ole kättetoimetamise ajaks kokku leppinud teisiti, tarnib kaupleja kauba, andes kauba füüsiliselt üle tarbija valdusse või tema kontrolli alla põhjendamatu viivitusega, kuid mitte hiljem kui 30 päeva pärast lepingu sõlmimist.

2. Kui kaupleja ei ole täitnud oma kohustust kaup tarbijaga kokku lepitud ajal või lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul kohale toimetada, nõuab tarbija kauplejalt kauba kohaletoimetamist olukorrale vastava lisatähtaja jooksul. Kui kaupleja ei toimetata kaupa kohale lisatähtaja jooksul, on tarbijal õigus leping lõpetada.

Esimest lõiku ei kohaldata müügilepingute suhtes, kui kaupleja on keeldunud kaupa kohale toimetamast või kui oluline on kohaletoimetamine kokkulepitud ajavahemikul, võttes arvesse kõiki lepingu sõlmimisega kaasnevaid asjaolusid, või kui tarbija teatab kauplejale enne lepingu sõlmimist, et oluline on tarnimine konkreetseks kuupäevaks või konkreetsetel kuupäevadel. Kõnealustel juhtudel, kui kaupleja ei toimetata kaupa kohale tarbijaga kokku lepitud ajal või lõikes 1 kokkulepitud tähtaja jooksul, on tarbijal õigus leping viivitamatult lõpetada.

3. Lepingu lõpetamise korral tagastab kaupleja põhjendamatu viivitusega kõik lepingu alusel saadud summad.

4. Lisaks lepingu lõpetamisele vastavalt lõikele 2 võib tarbija kasutada muid siseriikliku õigusega ette nähtud õiguskaitsevahendeid.

*Artikkel 19***Maksevahendite kasutamise tasu**

Liikmesriigid keelavad kauplejal nõuda teatud maksevahendite kasutamise eest tarbijatelt tasu, mis ületab kaupleja kulutusi sellise vahendi kasutamise eest.

*Artikkel 20***Riisiko üleminek**

Lepingutes, mille kohaselt kaupleja saadab kauba tarbijale, läheb kauba hävimise või kahustumise riisiko üle tarbijale, kui tarbija või tema määratud kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja, on saanud kauba füüsiliselt oma valdusse. Kauba üleandmisega kättetoimetajale läheb riisiko siiski üle tarbijale, kui tarbija tellis kauba kättetoimetamise kättetoimetajalt, ent kaupleja ei pakkunud kõnealust võimalust, ilma et see piiraks tarbija õigusi kättetoimetaja suhtes.

*Artikkel 21***Telefonikõned**

Liikmesriigid tagavad, et kui kaupleja haldab telefoniliini selleks, et temaga saaks seoses sõlmitud lepinguga telefoni teel ühendust võtta, ei pea tarbija kauplejaga ühendust võttes maksma rohkem kui põhitariifi järgi.

Esimene lõik ei piira telekommunikatsiooniteenuste osutaja õigust selliste kõnede eest tasu võtta.

*Artikkel 22***Lisamaksed**

Enne tarbija sidumist lepingu või pakkumisega küsib kaupleja tarbija sõnaselget nõusolekut mis tahes lisatasu maksmise kohta, mis lisandub kaupleja peamise lepingulise kohustuse täitmise eest kokku lepitud tasule. Kui kaupleja ei ole saanud tarbija sõnaselget nõusolekut, ent on seda järelanud, kasutades selliseid vaikimisi valikuid, mille tarbija peab tagasi lükkama, et vältida lisatasu maksmist, siis on tarbijal õigus kõnealune makse tagasi saada.

V PEATÜKK**ÜLDSÄTTED***Artikkel 23***Jõustamine**

1. Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalike piisavate ja tõhusate vahendite olemasolu.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest siseriikliku õigusega määratud asutustest võib/võivad kooskõlas siseriikliku õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide kohaldamine:

a) riigiasutused või nende esindajad;

b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;

c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta.

*Artikkel 24***Karistused**

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõnealustest sätetest hiljemalt 13. detsembriks 2013 ning teatavad viivitamatult nende kõigist järgnevatest muudatustest.

Artikkel 25

Direktiivi imperatiivsus

Kui lepingu suhtes kuulub kohaldamisele liikmesriigi õigus, ei saa tarbijad loobuda õigustest, mis on neile antud käesoleva direktiivi ülevõtmisega seotud siseriiklike meetmete võtmisega.

Mis tahes lepingutingimused, millega kas otse või kaudselt loobutakse käesolevast direktiivist tulenevatest õigustest või piiratakse neid, ei ole tarbijale siduvad.

Artikkel 26

Teave

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et anda tarbijatele ja kauplejatele teavet siseriiklike sätete kohta, millega käesolev direktiiv üle võetakse, ning innustavad vajaduse korral kauplaid ja direktiivi 2005/29/EÜ artikli 2 punktis g määratletud käitumiskodeksi omanikke oma käitumiskodekseid tarbijatele tutvustama.

Artikkel 27

Inertsmüük

Tarbija vabastatakse kohustusest maksta tellimata kauba, vee, gaasi, elektri, kaugkütte või digitaalse infosisu tarnimise või tellimata teenuse osutamise eest, mis on keelatud direktiivi 2005/29/EÜ artikli 5 lõikega 5 ja I lisa punktiga 29. Kui tarbija sellisel juhul ei reageeri tellimata tarnele või teenuse osutamisele, ei loeta seda tema nõusolekuks.

Artikkel 28

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 13. detsembriks 2013. Liikmesriigid edastavad kõnealuste sätete teksti dokumentide kujul viivitamata komisjonile. Komisjon kasutab kõnealuseid dokumente artiklis 30 osutatud aruande koostamiseks.

Nad kohaldavad kõnealuseid sätteid alates 13. juuni 2014.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast 13. juuni 2014.

Artikkel 29

Aruannetega seotud nõuded

1. Kui liikmesriik kasutab artikli 3 lõikes 4, artikli 6 lõikes 7, artikli 6 lõikes 8, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 6 või artikli 9 lõikes 3 sätestatud mis tahes õiguslikke võimalusi, teavitab ta sellest komisjoni hiljemalt 13. detsembriks 2013 ning annab samuti teada kõikidest edasistest muudatustest.

2. Komisjon tagab, et lõikes 1 osutatud teave on tarbijatele ja kauplejatele kergesti kättesaadav, muu hulgas spetsiaalsel veebilehel.

3. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud teabe teistele liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile. Komisjon konsulteerib kõnealuse teabe asjus sidusrühmadega.

Artikkel 30

Komisjoni aruanne ja läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 13. detsembriks 2016 aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Kõnealune aruanne sisaldab muu hulgas käesoleva direktiivi sätete hindamist digitaalse infosisu osas, kaasa arvatud taganemisõiguse suhtes. Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud käesoleva direktiivi kohandamiseks arenguga tarbijaõiguste valdkonnas.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 31

Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 85/577/EMÜ ja 97/7/EÜ, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust⁽¹⁾ ning direktiividega 2005/29/EÜ ja 2007/64/EÜ, tunnistatakse kehtetuks alates 13. juuni 2014.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt II lisas toodud vastavustabelile.

⁽¹⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16.

Artikkel 32

Direktiivi 93/13/EMÜ muutmine

Direktiivi 93/13/EMÜ lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8a

1. Kui liikmesriik võtab vastu sätteid vastavalt artiklile 8, teavitab ta sellest ning kõikidest edasistest muudatustest komisjoni, eelkõige kui kõnealused sätteid:

— laiendavad tingimuste ebaõigluse kontrolli eraldi kokku lepitud lepingutingimustele, hinna ja tasu piisavusele või

— sisaldavad loetelu ebaõiglaseks peetavatest lepingutingimustest.

2. Komisjon tagab, et lõikes 1 osutatud teave on tarbijatele ja kauplejatele kergesti kättesaadav, muu hulgas spetsiaalsel veebilehel.

3. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud teabe teistele liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile. Komisjon konsulteerib kõnealuse teabe asjus sidusrühmadega.”

Artikkel 33

Direktiivi 1999/44/EÜ muutmine

Direktiivi 1999/44/EÜ lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8a

Aruannetega seotud nõuded

1. Kui liikmesriik võtab kooskõlas artikli 8 lõikega 2 vastu artikli 5 lõigetes 1–3 ja artikli 7 lõikes 1 sätestatust rangemad

tarbijakaitse sätteid, teavitab ta sellest ning kõikidest edasistest muudatustest komisjoni.

2. Komisjon tagab, et lõikes 1 osutatud teave on tarbijatele ja kauplejatele kergesti kättesaadav, muu hulgas spetsiaalsel veebilehel.

3. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud teabe teistele liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile. Komisjon konsulteerib kõnealuse teabe asjus sidusrühmadega.”

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 35

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 25. oktoober 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
M. DOWGIELEWICZ

I LISA

Teave taganemisõiguse kasutamise kohta**A. Taganemise näidisjuhend****Taganemisõigus**

Teil on õigus põhjusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 päeva jooksul.

Taganemistähtaeg lõpeb 14 päeva möödumisel alates päevast [1].

Taganemisõiguse kasutamiseks teavitage meid [2] oma otsusest taganeda käesolevast lepingust ühemõttelise avaldusega (nt posti, faksi või e-postiga saadetud kiri). Te võite selleks kasutada lisatud taganemisteate näidisvormi, kuid see ei ole kohustuslik [3].

Taganemisõiguse kasutamise tähtajast kinnipidamiseks piisab, kui te saadate teate taganemisõiguse kasutamise kohta enne taganemistähtaaja lõppu.

Lepingust taganemise tagajärjed

Kui te taganete käesolevast lepingust, tagastame teile kõik teilt saadud maksed, sealhulgas kättetoimetamiskulud (välja arvatud täiendavad kulud, mis tulenevad teie valitud kättetoimetamisviisist, mis erineb meie pakutud kõige odavamast tavalisest kättetoimetamisviisist) põhjendamatu viivituse ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul alates päevast, mil me saame teada teie otsusest käesolevast lepingust taganeda. Me teeme nimetatud tagasimaksed, kasutades sama makseviisi, mida te kasutasite algses tehingus, välja arvatud juhul, kui te olete sõnaselgelt andnud nõusoleku teistsuguse makseviisi kasutamiseks; igal juhul ei kaasne teile sellise maksete tagastamisega seoses teenustasusid. [4]

[5]

[6]

Täitmisjuhend

[1.] Lisage üks järgmistest jutumärkides esitatud tekstidest:

- a) teenuslepingu või vee, gaasi või elektri tarnimise lepingu puhul, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, kaugkütte puhul või digitaalse infosisu puhul, mida ei edastata füüsilisel andmekandjal: „mil leping sõlmiti.”;
- b) müügilepingu puhul: „mil teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud kauba füüsiliselt oma valdusse.”;
- c) lepingu puhul, mis käsitleb mitme eraldi kättetoimetatava kauba tellimist ühes tellimuses: „mil teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase kaubaartikli füüsiliselt oma valdusse.”;
- d) lepingu puhul, mis käsitleb mitmest partiist või osast koosneva kauba kättetoimetamist: „mil teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud viimase saadetise või osa füüsiliselt oma valdusse.”;
- e) lepingu puhul, mis käsitleb kindlaksmääratud aja jooksul kaupade korrapärasest kättetoimetamist: „mil teie või kolmas isik, kes ei ole kauba kättetoimetaja ja kelle te olete selleks otstarbeks määranud, on saanud esimese kaubaartikli füüsiliselt oma valdusse.”

[2.] Palun kandke siia oma nimi, aadress, ning olemasolu korral telefoninumber, faksinumber ja e-posti aadress.

[3.] Kui te annate tarbijale võimaluse täita ja esitada teave tema lepingust taganemise kohta elektrooniliselt teie veebilehel, lisage järgmine tekst: „Teil on ka võimalik täita ja esitada taganemisteate näidisvorm või mis tahes muu ühemõtteline avaldus elektrooniliselt meie veebilehel [lisada internetiaadress]. Kui te kasutate seda võimalust, saadame teile viivitamata kinnituse teiepoolse taganemisteate kättesaamise kohta püsival andmekandjal (näiteks e-kirjaga).”

[4.] Müügilepingu puhul, kui te ei ole teinud ettepanekut kaubale taganemise korral ise järele tulla, lisage järgmine tekst: „Me võime viivitada tagasimakssetega seni, kuni oleme kauba tagasi saanud või kuni te olete esitanud tõendid, et te olete kauba tagasi saatnud, sõltuvalt sellest, kumb toimub varem.”

5. Kui tarbija on seoses lepinguga kauba kätte saanud:

a) lisage:

— „Tuleme ise kaubale järele.” või

— „Te saadate kauba tagasi või annate selle põhjendamatult viivituse ja igal juhul mitte hiljem kui 14 päeva jooksul päevast, mil te teatasite meile oma taganemisest käesolevast lepingust, üle meile või ... [kui see on asjakohane, lisage selle isiku nimi ja aadress, keda te volitate kaupa vastu võtma]. Tähtajast on kinni peetud, kui te saadate kauba tagasi enne 14-päevase tähtaja lõppu.”;

b) lisage:

— „Kauba tagastamise kulud katame meie.”,

— „Kauba tagastamise otsesed kulud tuleb katta teil.”,

— kui te kauplepingus ei paku võimalust kauba tagastamise kulusid ise katta ning kaup ei saa selle olemuse tõttu tavaliselt posti kaudu tagastada: „Kauba tagastamise otsesed kulud ... eurot [lisage summa] tuleb katta teil.”, või kui kauba tagastamise kulud ei ole mõistlikkuse piires võimalik eelnevalt arvutada: „Kauba tagastamise otsesed kulud tuleb katta teil. Maksimaalsed kulud on ligilähedased ... eurot [lisage summa].”, või

— kui väljaspool äriruume sõlmitud lepingu puhul on kaup toimetatud tarbija koju lepingu sõlmimise ajal ning seda kaup ei saa selle olemuse tõttu tavaliselt postiga tagasi saata: „Me tuleme kaubale ise oma kulul järele.”;

c) lisage „Te vastutate üksnes kauba väärtuse vähenemise eest, mis on tingitud kauba kasutamisest muul viisil, kui on vaja kauba olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks.”

6. Teenuse osutamist käsitleva lepingu või vee, gaasi või elektri tarnimise lepingu suhtes, kui neid ei panda müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses, või kaugkütte puhul lisage järgmine tekst: „Kui te soovisite, et teenuste osutamine või vee/gaasi/elektri/kaugkütte [mittevajalik maha tõmmata] tarnimine algaks taganemistähtaaja jooksul, tasute te meile summa, mis on proportsionaalne osutatud teenuse või tarnitud kauba osaga ajani, mil te teatasite meile oma taganemisest käesolevast lepingust, võrreldes lepingu kogumahuga.”

B. Taganemisteate näidisvorm

(täitke ja tagastage käesolev vorm üksnes juhul, kui soovite lepingust taganeda)

— Kellele: „[kaupleja kannab siia oma nime, aadressi ning olemasolu korral faksinumbri ja e-posti aadressi]”:

— Käesolevaga soovin/soovime (*) taganeda lepingust, millega on ostetud järgmine kaup (*) / on tellitud järgmine teenus (*)

— Tellimuse esitamise kuupäev (*) / kättesaamise kuupäev (*)

— Tarbija nimi / tarbijate nimed

— Tarbija(te) aadress(id)

— Tarbija allkiri / tarbijate allkirjad (ainult juhul, kui käesolev vorm esitatakse paberandjal)

— Kuupäev

(*) Mittevajalik maha tõmmata.

II LISA

Vastavustabel

Direktiiv 85/577/EMÜ	Direktiiv 97/7/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1		Artikkel 3 koostoimes artikli 2 punktidega 8 ja 9 ja artikli 16 punktiga h
	Artikkel 1	Artikkel 1 koostoimes artikli 2 punktiga 7
Artikkel 2		Artikli 2 punktid 1 ja 2
	Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 7
	Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 1
	Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 punkt 2
	Artikli 2 punkti 4 esimene lause	Artikli 2 punkt 7
	Artikli 2 punkti 4 teine lause	—
	Artikli 2 punkt 5	—
Artikli 3 lõige 1		Artikli 3 lõige 4
Artikli 3 lõike 2 punkt a		Artikli 3 lõike 3 punktid e ja f
Artikli 3 lõike 2 punkt b		Artikli 3 lõike 3 punkt j
Artikli 3 lõike 2 punkt c		—
Artikli 3 lõike 2 punkt d		Artikli 3 lõike 3 punkt d
Artikli 3 lõike 2 punkt e		Artikli 3 lõike 3 punkt d
Artikli 3 lõige 3		—
	Artikli 3 lõike 1 esimene taane	Artikli 3 lõike 3 punkt d
	Artikli 3 lõike 1 teine taane	Artikli 3 lõike 3 punkt l
	Artikli 3 lõike 1 kolmas taane	Artikli 3 lõike 3 punkt m
	Artikli 3 lõike 1 neljas taane	Artikli 3 lõike 3 punktid e ja f
	Artikli 3 lõike 1 viies taane	Artikli 6 lõige 3 ja artikli 16 punkt k loetuna koostoimes artikli 2 punktiga 13
	Artikli 3 lõike 2 esimene taane	Artikli 3 lõike 3 punkt j
	Artikli 3 lõike 2 teine taane	Artikli 3 lõike 3 punkt f (eluruumi üürimisega seoses), punkt g (reisipakettidega seoses), punkt h (osajalise kasutamise õigusega seoses), punkt k (mõningase erandiga reisijateveoga seoses) ning artikli 16 punkt l (taganemisõiguse kasutamisega seotud erandiga seoses)
Artikli 4 esimene lause		Artikli 6 lõike 1 punktid b, c ja h, artikli 7 lõiked 1 ja 2
Artikli 4 teine lause		Artikli 6 lõike 1 punkt a ja artikli 7 lõige 1
Artikli 4 kolmas lause		Artikli 6 lõige 1
Artikli 4 neljas lause		Artikkel 10
	Artikli 4 lõike 1 punkt a	Artikli 6 lõike 1 punktid b ja c
	Artikli 4 lõike 1 punkt b	Artikli 6 lõike 1 punkt a

Direktiiv 85/577/EMÜ	Direktiiv 97/7/EÜ	Käesolev direktiiv
	Artikli 4 lõike 1 punkt c	Artikli 6 lõike 1 punkt e
	Artikli 4 lõike 1 punkt d	Artikli 6 lõike 1 punkt e
	Artikli 4 lõike 1 punkt e	Artikli 6 lõike 1 punkt g
	Artikli 4 lõike 1 punkt f	Artikli 6 lõike 1 punkt h
	Artikli 4 lõike 1 punkt g	Artikli 6 lõike 1 punkt f
	Artikli 4 lõike 1 punkt h	—
	Artikli 4 lõike 1 punkt i	Artikli 6 lõike 1 punktid o ja p
	Artikli 4 lõige 2	Artikli 6 lõige 1 koostoimes artikli 8 lõigetega 1, 2 ja 4
	Artikli 4 lõige 3	Artikli 8 lõike 5
	Artikli 5 lõige 1	Artikli 8 lõige 7
	Artikli 5 lõige 2	Artikli 3 lõike 3 punkt m
	Artikli 6 lõige 1	Artikli 9 lõiked 1 ja 2, artikkel 10, artikli 13 lõige 2, artikkel 14
	Artikli 6 lõige 2	Artikkel 13 ja artikli 14 lõike 1 teine ja kolmas lõik
	Artikli 6 lõike 3 esimene taane	Artikli 16 punkt a
	Artikli 6 lõike 3 teine taane	Artikli 16 punkt b
	Artikli 6 lõike 3 kolmas taane	Artikli 16 punktid c ja d
	Artikli 6 lõike 3 neljas taane	Artikli 16 punkt i
	Artikli 6 lõike 3 viies taane	Artikli 16 punkt j
	Artikli 6 lõike 3 kuues taane	Artikli 3 lõike 3 punkt c
	Artikli 6 lõige 4	Artikkel 15
	Artikli 7 lõige 1	Artikli 18 lõige 1 (müügilepingute puhul)
	Artikli 7 lõige 2	Artikli 18 lõiked 2, 3 ja 4
	Artikli 7 lõige 3	—
	Artikkel 8	—
	Artikkel 9	Artikkel 27
	Artikkel 10	— (aga vaata direktiivi 2002/58/EÜ artiklit 13)
	Artikli 11 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
	Artikli 11 lõige 2	Artikli 23 lõige 2
	Artikli 11 lõike 3 punkt a	Artikli 6 lõige 9 lepinguelse teabe tõendamise kohustuse osas; muus osas: —
	Artikli 11 lõike 3 punkt b	Artikli 24 lõige 1
	Artikli 11 lõige 4	—
	Artikli 12 lõige 1	Artikkel 25
	Artikli 12 lõige 2	—
	Artikkel 13	Artikli 3 lõige 2
	Artikkel 14	Artikkel 4

Direktiiv 85/577/EMÜ	Direktiiv 97/7/EÜ	Käesolev direktiiv
	Artikli 15 lõige 1	Artikli 28 lõige 1
	Artikli 15 lõige 2	Artikli 28 lõige 1
	Artikli 15 lõige 3	Artikli 28 lõige 1
	Artikli 15 lõige 4	Artikkel 30
	Artikkel 16	Artikkel 26
	Artikkel 17	—
	Artikkel 18	Artikkel 34
	Artikkel 19	Artikkel 35
Artikli 5 lõige 1		Artiklid 9 ja 11
Artikli 5 lõige 2		Artikkel 12
Artikkel 6		Artikkel 25
Artikkel 7		Artiklid 13, 14 ja 15
Artikkel 8		Artikkel 4

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 2006/2004 (tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)) ⁽¹⁾ lisa	Tõlgendatakse viitena
Punktid 2 ja 11	käesolevale direktiivile

⁽¹⁾ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.